

در صفحات بعد می‌خوانید

به همت پژوهشگاه علوم انسانی انجام شد

۲ حضور ناشران علوم انسانی در نمایشگاه کتاب ابوظبی

با موضوع ادبیات و نقد ادبی برگزار می‌شود

۲ درس گفتارهای استاد پورنامداریان در پژوهشگاه

سخنرانی‌ها، درس گفتارها، نشست‌ها،
کارگاه‌ها و همایش‌های سال گذشته

۸ مرور کارنامه ۹۰

با تلاش گروه‌ها و بخش‌های
مختلف پژوهشگاه

۱۳ مجله جدید منتشر شد

توسط دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی
چندین تفاهم‌نامه
همکاری امضاء شد

در دیدار اعضای شورای بررسی متون انجام شد

ارایه گزارش فعالیت‌ها به رهبر معظم انقلاب

رئیس‌و اعضای شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی در
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در محضر رهبر معظم
انقلاب گزارشی از فعالیت‌ها و اقدامات صورت گرفته در این شورا به
ایشان ارایه کردند.

به گزارش روابط عمومی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
در این جلسه که پیش از ظهر روز دوشنبه اول اسفند برگزار شد،
دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات
فرهنگی و رییس شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی، گزارشی از
فعالیت‌های اخیر این شورا را به استحضار رهبر معظم انقلاب رساندند.
وی در این گزارش اجمالی با اشاره به فعالیت‌های ۱۵ ساله این شورا که
در سال‌های اخیر شتاب فراوانی گرفته، حضور ۱۵۰۰ استاد حوزه علوم
انسانی مرتبط با این شورا از سراسر کشور را زمینه‌ساز ایجاد شبکه‌ای
فعال از اساتید علوم انسانی دانست که باعث تمرکززدایی در مباحث
علوم انسانی کشور شده است. وی همچنین با اشاره به فعالیت‌های
انجام گرفته در خصوص نقد و بررسی ۳۰۰ کتاب دانشگاهی علوم

انسانی و ۱۰۰ نظر به جهانی در این حوزه، انتشار ۱۹ مجله علمی در حوزه‌های مختلف علوم انسانی، برگزاری دومین کنگره ملی علوم انسانی در
دی ماه و چندین فعالیت مهم دیگر اظهار امیدواری کرد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی
دانشگاهها بتوانند گامی هر چند کوچک در مسیر رهنمودهای ایشان در حوزه علوم انسانی کشور بردارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب نیز پس از استماع این گزارش ضمن تشکر از اقدامات انجام شده و تأکید بر استمرار این فعالیت‌ها و
انجام اقدامات اساسی دیگر، اظهار نمودند بحث جهان بینی اسلامی در علوم انسانی باید بسیار مورد توجه قرار گیرد.

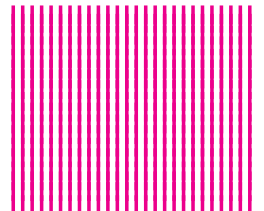
با انتشار بیش از ۱۱۰ هزار مقاله دیگر و رونمایی
از ۲ پایگاه جدید آغاز شد

فاز سوم پرتال جامع علوم انسانی

با اتمام مرحله ورود اطلاعات بیش از ۱۱۰ هزار مقاله دیگر به پرتال جامع علوم انسانی، جلسات اولیه
برای آغاز فاز سوم این پرتال در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی آغاز شده است.
بر این اساس طبق راینی‌های اولیه قرار است تا با آغاز فاز سوم، پرتال جامع علوم انسانی به محلی
برای نقد و بررسی مقالات، ایده‌ها و تولیدات علوم انسانی کشور و همچنین ساینی جامع برای اخبار
حوزه علوم انسانی تبدیل شود.

گفتنی است با ورود اطلاعات مقالات جدید طی فاز دوم پرتال تعداد بازدیدکنندگان روزانه این
سایت به حدود ۱۴ هزار در روز رسیده است. پژوهشگاه علوم انسانی کشور امیدوار است با آغاز فاز
سوم این تعداد افزایش چشمگیری پیدا کند.
پیش از این و با آغاز سال ۱۳۹۱ و در اولین مرحله از فاز دوم جمع‌آوری و بارگذاری مقالات علمی
در پرتال جامع علوم انسانی، بیش از ۵۰ هزار مقاله تمام متن در آن برای بهره‌مندی محققان
بارگذاری شد. همچنین با توجه به نیاز مخاطبان از دو پایگاه جدید تربیت بدنی و علوم کتابداری
نیز در پرتال جامع علوم انسانی رونمایی شد. مقالات پایگاه کتابداری در محورهای کتابداری
کتاب، صنعت و تجارت کتاب، کتابخانه‌ها، علوم کتابداری، کتابخانه‌ها (به‌طور عام)، مراکز
اطلاع‌رسانی، علوم اطلاع‌رسانی، انواع منابع الکترونیکی، فهرست‌نویسی منابع اطلاعاتی
الکترونیکی، کتابخانه‌های دیجیتال، کتابخانه‌های مجازی، کتابخانه‌های هیبریدی و کتابخانه
های الکترونیکی و همچنین مقالات پایگاه علوم تربیتی در ۳ محور مبانی علوم زیستی، مبانی علوم
انسانی و مبانی علوم فنی طبقه‌بندی و منتشر شده‌اند.

««««« ادامه در صفحه ۳

به همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ناشران حوزه علوم انسانی در نمایشگاه کتاب ابوظبی شرکت کردند

به همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، برای نخستین بار با حضور نمایندگان کتابی کشورمان، کتب ناشران ایرانی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب «ابوظبی» در امارات متحده عربی عرضه شد. Abu Dhabi International book Fair از ۲۸ مارس (چهارشنبه ۹ فروردین) آغاز به کار کرد و تا دوم آوریل (دوشنبه ۱۴ فروردین) ادامه داشت. این برای نخستین بار بود که نمایندگان از جمهوری اسلامی ایران به صورت متمرکز در این حوزه در نمایشگاه کتاب ابوظبی حضور پیدا می‌کردند.

میراث مکتوب، جامعه‌المصطفی (ص)، الهدی، دارالحدیث، مجمع تقریب مذاهب، انتشارات صدرا، انتشارات یساولی، دانشگاه امام صادق (ع)، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، انتشارات علامه جعفری، انتشارات بیهقی، مولی و البته پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ناشرانی هستند که کتاب‌های آنها در غرفه ای ۴۰ متری در این نمایشگاه بین‌المللی عرضه شد. بر اساس اعلام ایرج سلطان محمدی نماینده اعزامی پژوهشگاه، دکتر فیاضی سفیر کشورمان در امارات و همچنین دکتر هاشمی رایزن فرهنگی ایران در امارات این حضور را از نظر کیفیت و کمیت در نمایشگاه بین‌المللی ابوظبی کم‌نظیر دانسته و این اتفاق را موهوب مدیریت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی اعلام کرده‌اند. هزینه‌های این نمایشگاه شامل ارسال کارتن‌های کتاب، هزینه دلاری ترخیص، اجاره غرفه و هزینه اقامت تیم اعزامی در ابوظبی و دبی به شکل کنسر سیوم توسط دکتر خرمشاد ریاست سازمان فرهنگ و ارتباطات، دکتر متولیان ریاست انتشارات الهدی و دکتر هاشمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران پرداخت شده است.

آلمان، انگلیس، آمریکا، سوئیس، مجارستان، مصر، ترکیه، لبنان، سوریه، عربستان سعودی، کویت و... مهم‌ترین کشورهای شرکت‌کننده در این نمایشگاه بودند. مصر با ۱۰ غرفه بالاترین تعداد غرفه‌ها در نمایشگاه مذکور را داشت. خلیفه بن طحون آل خلیفه، نردوم شیوخ امارات و وزیر فرهنگ و سیاحه ابوظبی نیز با مراجعه به غرفه جمهوری اسلامی ایران از حضور فعال ایران قدردانی نمود و کتابی نفیس به نام ایران محصول انتشارات یساولی از سفیر کشورمان هدیه گرفت. [۱]

خبر کوتاه

[۱] کتاب درآمدی بر زیان‌شناسی تطبیقی زبان‌های هندواروپایی ترجمه اسفندیار طاهری، از انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در بیست و نهمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران به عنوان کتاب شایسته تقدیر شناخته شد.

[۲] پرفسور گارنیک آساتوریان، رئیس کرسی ایران‌شناسی دانشگاه دولتی ایروان و رئیس مرکز ایران‌شناسی قفقاز اسفند ماه سال گذشته با حضور در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و در یک سخنرانی یک ساعته به بررسی ایران‌شناسی در منطقه پرداخت.

[۳] بزرگداشت شادروان اسماعیل دولت‌شاهی، استاد پیشکسوت عرصه تحقیق و ترجمه در حوزه علوم انسانی ششم اسفند سال گذشته به همت انجمن ایرانی تاریخ در پژوهشگاه برگزار شد. در این بزرگداشت بیش از ۷۰ نفر از اساتید و پژوهشگران این حوزه حضور داشتند.

با موضوع ادبیات و نقد ادبی برگزار می‌شود

درس‌گفتارهای استاد پورنامداریان در پژوهشگاه علوم انسانی

درس‌گفتارهای استاد دکتر تقی پورنامداریان در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با موضوع ادبیات و نقد ادبی برگزار می‌شود. در این دوره ۱۰ جلسه‌ای که از ۱۹ فروردین شروع شده و تا ۲۰ خرداد ادامه دارد، کسانی که پیش از این ثبت نام کرده‌اند و ثبت نام شان نهایی شده حضور دارند. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ۴ شبه هر هفته از ساعت ۱۴ تا ۱۶ میزبان استاد پورنامداریان و شرکت‌کنندگان این دوره است. در این مجموعه درس‌گفتارها، شرکت‌کنندگان با ادبیات و نظریه‌های که درباره ادبیات به خصوص شعر از طرف دانشمندان و منتقدان ایرانی و خارجی ابراز شده آشنا شده و رابطه زبان و معنی در ادبیات تا دهه‌های معاصر توضیح داده می‌شود. در خلال آن شواهد لازم ابراد می‌گردد به طوری که شرکت‌کنندگان در کلاس تصور دقیق تر و منسجم تری درباره شعر و ادبیات پیدا می‌کنند. معنی و مفهوم ادبیات در گذشته و حال و مصداق‌های آن، شعر به عنوان مشخص‌ترین نوع ادبی در گذشته، نظر قدم‌دما درباره شعر (چهار مقاله، قابوس نامه، المعجم) فلاسفه و شعر و نظریه‌خواه نصیرالدین طوسی، افلاطون و ارسطو و نظریه آنان در باره شعر و ادبیات، شعر و ادبیات، شعر و زیبایی، شعر و زبان، انواع شعر، نظریه‌های مهم مطرح شده پیرامون شعر و نقد شعر سرفصل‌های این درس‌گفتارها هستند. اردیبهشت سال گذشته نیز پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی دوره درس‌گفتارهای استاد پورنامداریان را با موضوع «ادبیات رمزی / تفسیر عقل سرخ سپهروردی» برگزار کرد که با استقبال گسترده علاقه‌مندان برگزار شد.

دکتر پورنامداریان از شناخته‌شده‌ترین چهره‌های حوزه زبان و ادبیات فارسی است که علاوه بر تدریس در دانشگاه‌های کره جنوبی، در اکثر دانشگاه‌های کشور مانند تهران، تربیت معلم، شهید بهشتی و تربیت مدرس نیز به تدریس پرداخته است. کتاب «رمز و داستان‌های رمزی در ادب فارسی» نوشته وی در دوره چهارم کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان کتاب سال انتخاب شد. [۱]

منتشر شد

شیوه‌نامه نقد و تحلیل آثار و کتب در طراز جهانی

بروشور شیوه‌نامه نقد و تحلیل آثار و کتب در طراز جهانی منتشر شد. در این بروشور ۸ صفحه‌ای همچنین شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی به صورت اجمالی معرفی شده است. ویژگی‌های آثار و کتب جهانی، روش تحلیل و بررسی، اجزای پیشنهادی و ارزیابی نقادانه و قالب و شیوه‌های ارائه نقد محورهای مطرح شده در این بروشور هستند. در مقدمه این بروشور ضمن اشاره به آغاز به کار تحلیل و بررسی آثار و کتب معتبر جهانی و اهداف این کار، آمده است: «در این بررسی‌ها، آثاری که در فرآیند رشد و بالندگی علوم انسانی نقش برجسته‌ای داشته‌اند و مشتعل بر نظریه‌ها یا تحلیل‌های علمی مهم و ماندگاری هستند، به جامعه علمی کشور معرفی می‌شوند. همچنین با برجسته‌سازی «نقاط قوت و ضعف» و ارائه نقد‌های «پژوهشی»، فرصتی برای رشد جریان گفتگوی علمی در سطح کشور فراهم می‌گردد. نقد و تحلیل این آثار همچنین امکان فراتر رفتن از نظریه‌های موجود و زمینه‌سازی برای ارائه نظریه‌های علمی جدید یا حداقل طرح مفاهیم نو را سبب می‌شود.» فایل پی‌دی‌اف این بروشور در سایت پژوهشگاه قابل دسترسی است. [۱]

در اردیبهشت ماه برگزار می‌شود

کارگاه‌های روش تحقیق کیفی پیشرفته

مجموعه کارگاه‌های آموزشی روش تحقیق کیفی پیشرفته با تدریس دکتر محمد سعید ذکائی عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می‌شود. بر اساس اعلام مدیریت تحصیلات تکمیلی، علاقه‌مندان تا ۱۲ اردیبهشت امسال برای ثبت نام فرصت دارند.

تاریخچه و بنیان نظری روش تحقیق کیفی، شیوه‌های نمونه‌گیری و استنتاج در روش کیفی، اتوبیوگرافی، فوکوس گروپ، تحلیل روایت، تحلیل مضمونی و تحلیل محتوای کیفی، نظریه مبنای استراتژی‌های نگارش در پژوهش‌های کیفی و نحوه ارزشیابی و ملاک‌های ارزیابی پژوهش‌های کیفی سرفصل‌های این دوره هستند.

شروع دوره از ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۱ است. کلاس‌ها چهارشنبه هر هفته از ساعت ۸ تا ۱۲ تشکیل خواهد شد. هزینه شرکت در این کارگاه: ۲۰۰۰۰۰۰ ریال است که دانشجویان با ارائه کارت دانشجویی از ۵۰٪ تخفیف برخوردار خواهند بود. همچنین به شرکت‌کنندگان گواهی معتبر شرکت در کارگاه اعطا خواهد شد. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با مرکز آموزش‌های آزاد به شماره تلفن ۸۸۰۵۳۰۳۵ تماس بگیرند.

با انتشار بیش از ۱۱۰ هزار مقاله دیگر و رونمایی از ۲ پایگاه جدید آغاز شد

فاز سوم

پرتال جامع علوم انسانی

ادامه از صفحه اول - پرتال جامع علوم انسانی که به همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی راه اندازی شده است، با هدف ایجاد مرکزی برای دسترسی و هم افزایی فعالیت های علمی و پژوهشی در حوزه علوم انسانی، ایجاد بانک اطلاعات جامع و روز آمد مقالات و تولیدات علمی به زبان فارسی به صورت متمرکز، با دسترسی آسان، رویکرد یکسان و رفع محدودیت های شکلی، زمانی و سازمانی؛ در فاز دوم ضمن تکمیل نشریات موجود در فاز اول، شناسایی نشریات جدید و جمع آوری، کارشناسی و بارگذاری مقالات در پرتال جامع علوم انسانی از ابتدای اردیبهشت سال ۱۳۹۰ به نشانی www.ensani.ir آغاز به کار نمود. در ابتدا، اطلاعات بیش از ۱۵۰۰ نشریه جمع آوری و با کار کارشناسی صورت گرفته بیش از ۱۰۰۰ نشریه مورد تایید علمی قرار گرفت و هم اکنون ۵۵ هزار مقاله تمام متن به ۱۱۰ هزار مقاله پیشین، افزوده شده است. این تعداد مقاله از ۵۰۰ عنوان نشریه و بیش از ۵۵۰۰ شماره نشریه استخراج شده است. بدین ترتیب بخش قابل توجهی از علوم انسانی بومی که توسط محققین و پژوهشگران ایرانی تولید شده به صورت متمرکز، دسته بندی شده و سهل الوصول در اختیار دانشجویان و اساتید حوزه علوم انسانی قرار می گیرد. علاوه بر این، واحد روابط عمومی پرتال جهت حفظ حقوق صاحبان آثار و دریافت مجوز نشریات برای بارگذاری مقالات در پرتال و همچنین دریافت فایل الکترونیکی نشریه و یا نسخه کاغذی آن برای اسکن و تهیه نسخه الکترونیکی با بیش از ۵۰۰ نشریه فعال موجود تماس حاصل نموده اند که حاصل این فعالیت در یافت بیش از ۲۵۰ موافقت نامه و شده اند. در این میان با برخی مراکز بزرگ علمی و دانشگاهی کشور نیز مذاکراتی انجام شده که از آن جمله می توان به دریافت مجوز از فردوسی مشهد، تبریز، باهنر کرمان، شیراز، چمران اهواز، سیستان و بلوچستان و... و همچنین مراحل نهایی انعقاد تفاهم نامه با سایر دانشگاه ها اشاره کرد. هم اکنون روزانه بیش از ۱۰ هزار محقق از پرتال جامع علوم انسانی بازدید می کنند که پیش بینی می شود با تکمیل اطلاعات نشریات این تعداد به بیش از ۴۰ هزار نفر افزایش یابد.

اهداف پروژه پرتال جامع علوم انسانی

ایجاد مرکزی برای دسترسی و هم افزایی فعالیت های علمی و پژوهشی در حوزه علوم انسانی، ایجاد بانک اطلاعات جامع و روز آمد مقالات، کتب و فرآورده های علمی چند رسانه ای به صورت متمرکز، با دسترسی آسان، رویه یکسان و رفع محدودیت های شکلی، زمانی و سازمانی، ایجاد جامعه مجازی از فعالان عرصه تحقیق و پژوهش در علوم انسانی جهت تعامل با مخاطبان از طریق فراهم کردن امکان اعمال نظرات، طرح ایده ها و نظام پیشنهادات و انتقادات به صورت آنی، معرفی تخصصی پژوهشگران و اساتید در حوزه های تخصصی علوم انسانی جهت تقویت حقوق معنوی ایجاد مرکزی برای معرفی نیازها و خلاء های موجود در موضوعات پژوهشی جهت هدایت طرح های تحقیقاتی به موضوعات کاربردی، فراهم کردن بستری برای جریان سازی و مدیریت محتوای علوم انسانی جهت جلوگیری از هز رفتن منابع مادی و معنوی و توان تحقیقاتی جامعه علمی کشور در روندهای تکراری و کلیشه ای کنونی و ایجاد زمینه مساعد برای بومی سازی علوم انسانی در کشور

توسط آکادمی مطالعات ایرانی لندن منتشر شد

کتاب دکتر میری درباره بررسی آراء علامه جعفری در حوزه جامعه شناسی

کتاب Alternative Sociology: Probing into the Sociological Thought of Allama M. T. Jafari نوشته دکتر سید جواد میری توسط آکادمی مطالعات ایرانی لندن (LAIS) منتشر شد. این کتاب به بررسی آراء علامه جعفری در حوزه جامعه شناسی می پردازد و مشخصاً به مباحث کلیدی جامعه شناسی از دیدگاه علامه جعفری پرداخته است. مؤلف با ورود به موضوعات حوزه فلسفه علم و علوم انسانی، سعی در تبیین دیدگاه علامه جعفری در چارچوب «مکتب اصالت فطرت» دارد. در این کتاب مولف با اشاره به مباحث گوناگون میردال از جمله «بیطرفی ارزشی» در بستر علوم انسانی (نظریه پرداز شهیر سوئدی که موفق به اخذ جایزه نوبل شد) سعی در مشخص کردن مطالعات مقارنه ای در حوزه فلسفه علم و علوم اجتماعی دارد. دکتر میری در ۱۵ سال گذشته سعی در بازخوانی میراث نظریه های اجتماعی اندیشمندان جهان اسلام داشته و این اثر در راستای این «بازخوانی تراث فکری» غیر-یوروستریک دارد. این کتاب به عنوان دومین اثر دکتر سید جواد میری (دانشیار در فلسفه علم و مطالعات ادیان) در حوزه علوم اجتماعی و افکار علامه جعفری به زبان انگلیسی است که در انگلستان به زور چاپ رسیده است.

آکادمی مطالعات ایرانی لندن (London Academy of Iranian Studies) از سال ۲۰۰۰ در لندن تاسیس شده است. انتشار دانشنامه فرهنگ مکتوب عرفان و تصوف و نشریات فلسفه معنوی (Transcendent Philosophy Journal) و مجله Islamic Perspective Journal از فعالیت های این مرکز است که مدیریت آن را سید سلمان صفوی بر عهده دارد.

میهمانان خارجی همایش بین المللی دین در آئینه هنر در پژوهشگاه

۱۷ نفر از میهمانان همایش بین المللی دین در آئینه هنر که برای حضور در این همایش به ایران آمده بودند، بیستم فروردین با حضور در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، در جلسه مشترکی با اساتید این پژوهشگاه شرکت کردند. آقای دکتر ویجی بابو کومار از دانشگاه عثمانیه حیدرآباد، آقای دکتر سرگنی کوزین از دانشگاه سن پترزبورگ روسیه، خانم دکتر آناساز یا گریب از دانشگاه سن پترزبورگ، جناب آقای دکتر برنارد کنی از دانشگاه قاهره، آقای دکتر پدram خسرو نژاد از دانشگاه سن اندروز اسکاتلند، آقای دکتر پاتریک رینگنبرگ از دانشگاه لوزان سوئیس، آقای دکتر محمد حسین جزایری از دانشگاه کمپلوتنسه مادرید اسپانیا، خانم دکتر مریم اسکندری از دانشگاه هاروارد آمریکا، آقای آنتونیو بیانکی رتیس موسیقی سنتی ایتالیا، سرکار خانم ماریزا زاکانی رتیس موزه باربرینی ایتالیا، خانم آنیا جنتیلی معاون موزه باربرینی ایتالیا، جناب آقای روبرتو د سانتیس موزیسین، آقای ادگار جوسو موزیسین، آقای لو کومار کوناتو موزیسین و حجت الاسلام علی اکبر ناصری سفیر ایران در واتیکان میهمانان حاضر در این مراسم بودند. دکتر شهرام یوسفی فر معاون پژوهشی، دکتر عبدالله قنبر لور رئیس دفتر همکاری های بین المللی، دکتر ابوالقاسم رادفر رئیس پژوهشگاه ادبیات و دکتر سید جواد میری عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم اجتماعی هم از سوی پژوهشگاه در این جلسه شرکت کردند. در این جلسه میهمانان ضمن معرفی و توضیح زمینه فعالیت شان، در یک گفتگوی آزاد به طرح مباحث مورد علاقه پرداختند.

یکصد و بیست و هشتمین

جلسه شورای بررسی متون

تشکیل شد

یکصد و بیست و هشتمین جلسه شورای بررسی متون اسفند سال گذشته به ریاست دکتر آیت اللهی و با حضور اعضاء برگزار شد. گزارش ارزیابی فعالیت گروه ها در سال ۱۳۹۰ و تبادل نظر پیرامون جلسه دیدار با مقام معظم رهبری دو دستور اصلی این جلسه بودند. در این جلسه همچنین اعضا ۱۵ مصوبه داشتند. از سال صورت جلسات شورا به صورت ایمیل برای مدیران گروه ها، سال آمار هر گروه به ریاست شورا از سوی مدیران گروه ها، تشکیل جلسات شورا به صورت ماهیانه و در صورت ضرورت ۲ بار در ماه، افزایش تعداد اعضای هر گروه به ۱۵ نفر، نهایی شدن عنوان کتب ملی و جهانی هر گروه تا پایان اردیبهشت ۹۱ و تشکیل گروه جدیدی در خصوص دیدار با مقام معظم رهبری با مسئولیت دکتر حسینی تعدادی از مصوبات یکصد و بیست و هشتمین جلسه شورای بررسی متون بودند.

دکتر آیت الهی با حضور در کافه خبر و مصاحبه با سایت خبر آنلاین:

مخالف حذف رشته های علوم انسانی هشتم

دکتر حمید رضا آیت الهی در روزهای پایانی سال گذشته به دعوت سایت خبر آنلاین میهمان «کافه خبر» شد تا به سوالات کاربران این سایت و خبرنگاران در حوزه علوم انسانی پاسخ دهد. «کافه خبر» در حقیقت محل پذیرایی سایت خبر آنلاین از میهمانان این رسانه در حوزه های مختلف است. خبر آنلاین پیش از انجام مصاحبه با چهره ها، زمان حضور آنها را در سایت اعلام می کند و کاربران نیز سوال های خود را ذیل این خبر درج می کنند. دکتر آیت الهی در این مصاحبه ۲ ساعته به سوالات زیادی در باره بومی سازی علوم انسانی، تغییر سر فصل ها، مشکلات رشته ها و دانشجویان علوم انسانی، کرسی ها آزاد اندیشی، نقد و نظریه پردازی و ... پاسخ داد. مشروح این گفتگو ۱۹ فروردین در خبر آنلاین و به عنوان «خبر اول» این سایت منتشر شد. خبر آنلاین به عنوان یکی از رسانه های پر مخاطب و موثر در فضای خبری، بر اساس رتبه بندی سایت الکسا بیست و هفتمین سایت پر بازدید در ایران است که در میان سایت های خبری بعد از تابناک و خبرگزاری فارس در رتبه سوم قرار دارد. این سایت پیش از این نیز علاوه بر چند گفتگو با دکتر آیت الهی، اخبار زیادی از پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی را پوشش داده بود. مشروح گفتگو را بخوانید...

این تغییرات می تواند در فعال شدن رشته های علوم انسانی موثر باشد؟

متأسفانه در این سال ها ما به دانشجویان فقط حفظیات یاد داده ایم و مهارتی به آنها نیاموخته ایم. ما در تغییر سرفصلها گفته ایم که دانشجویان باید در این رشته ها چه چیزهایی را بیاموزند و بعد از آن چه مهارتهایی باید داشته باشند. اگر این مهارتها در دروس ما بیاند و استادان موظف شوند که آنها را بیاموزند، باید منتظر کارآیی زیادی هم در این رشته ها باشیم. در حال حاضر فارغ التحصیلان علوم انسانی به صورت بالقوه پژوهشگر هستند اما به دلیل ضعف در مدیریت نمی توان ارتباط موثری میان پژوهشگران و بودجه های تحقیقاتی در کشور فراهم شود. ما باید نقش تعیین کننده در رشد پژوهش داشته باشیم تا پژوهش به درستی در کشور فراهم شود. ۵۰ درصد دانشجویان کشور در رشته های علوم انسانی مشغول به تحصیل هستند و این در حالی است که مهم ترین مشکل کشور در حوزه علوم انسانی است. طبق برنامه پنجم توسعه ۲ درصد تولید ناخالص ملی باید به امر پژوهش اختصاص یابد و این در حالی است که در حال حاضر تنها نیم درصد تولید ناخالص ملی به امر پژوهش اختصاص می یابد. پژوهشگران زیادی در کشور وجود دارند اما به دلیل معضل مدیریت پژوهش نمی توان به درستی از این پژوهشگران استفاده کرد.

با اینحال برخی از کارشناسان حوزه علوم انسانی با موضوع بومی سازی علوم انسانی مخالف هستند؟

برخی مطرح کرده اند که جامعه شناسی ما باید ناظر بر مسأله های کشور ما باشد. این سؤال مطرح است که با کدام ابزار باید این اقدام انجام شود. آیا با همان ابزار می خواهید این کار بکنید! البته باید بررسی کرد که با همان ابزار می توان به مسائل بومی پاسخ داد یا نه. اما بدون منطق و استدلال نمی توان زود قضاوت کرد. اینکه بومی شدن صرفاً به معنای پرداختن به مسائل بومی معنا شود درست نیست. البته این موضوع هم مطرح است اما بومی شدن صرفاً به این معنا نیست. بلکه باید خود علم رنگ و بوی بومی بگیرد. برای نمونه علم در آمریکا، انگلیس و فرانسه رنگ و بوی کشور خودشان را دارد. شاید دلیل مخالفتها این باشد که برخی در داخل معتقد هستند بنیادها در علوم انسانی باید از اساس برچیده شوند که به نظر من خیلی موجه نیست. باید در برخی جاها بنیادها از اساس تغییر کند و مسائل خود را دخالت دهیم و در برخی جاها که عناصر آنها عقلانی است نیاز به این کار نیست.

تصور می کنید در دفتر چه انتخاب رشته امسال هم این موضوع دوباره دیده شود؟

من در اینباره خبری ندارم چون من هم جزو یکی از اساتید این دانشکده هشتم و فقط تدریس می کنم.

شما در پژوهشکده مخالف موضوع حذف رشته ها هستید؟

بله من اساساً با این موضوع مخالفم. دلیلش هم را در محضر مقام معظم رهبری عنوان کردم که برای تحول در علوم انسانی بعضی ها فقط راه سلیبی را یاد گرفته اند، مانند رشته فلسفه، زنان و ... یک سری از افراد می گویند که باید این رشته ها را حذف کنیم در حالی که ما اگر فلسفه را نشناسیم، غرب را نمی شناسیم که بتوانیم وضعیت خودمان را در مقایسه با آنها درک کنیم. ارزش گذاری های صفر و یکی - عددی - کمی گریبی، ساده انگاری و جزیی نگری از آفت های حوزه علوم انسانی در کشور است. نباید اندیشه هایی که در علوم انسانی مطرح می شود را با به طور مطلق پذیرفت و یا به کلی آنها را طرد کرد بلکه باید جریان های مختلف فکری را در کنار هم آرایه کرده و به نقد و پالایش آنها پرداخت. علوم انسانی کشور با چالش های مختلفی روبه رو است که همسان انگاری این علوم با علوم فنی و پزشکی از جمله آنها به شمار می آید و متأسفانه برخی افراد توجه ندارند که علوم انسانی، تاثیراتی عمیق و دراز مدت اما غیرظاهری دارند و نمی توان انتظار داشت که نتایج آن را همچون علوم تجربی در کوتاه مدت به صورت کمی و ملموس مشاهده کرد. ساده انگاری و جزیی نگری را به عنوان دیگر آفت های علوم انسانی است و برخی افراد خارج از علوم انسانی، این علوم را ساده می انگارند درحالیکه علوم انسانی، یک حوزه کاملاً تخصصی است و برخی دیگر نیز با نگاه مهندسی، فرآیند ها را کمتر به صورت کلی می بینند و از علوم انسانی هم انتظار ایجاد نتایج جزیی دارند.

شما به بومی سازی علوم انسانی معتقد هستید؟

این موضوع باید به طور جدی مورد بررسی قرار گیرد. در شعاری می توان گفت که این علوم انسانی همه غربی است و نباید آنها را ترجمه کرد و تألیف کرد، اما باید مطابق آمار حرف زد. باید بررسی کرد که چند درصد از کتب موجود علوم انسانی در کشور ترجمه و چند درصد تألیف است و چند درصد از این کتابها با جامعه ما متناسب است. به نظر من ما باید نسبت به اندیشه های غربی حالت فعال داشته باشیم و منفعل نباشیم. با نگاه اجتهادی باید بنیادها بررسی شوند و آنجایی که بنیادها مشکل دارند مورد توجه قرار گیرند.

از آنجایی که شما عضو کمیته بازنگری در دروس علوم انسانی هستید چقدر این دروس تغییر کرده اند و الان این موضوع در چه مرحله ای است؟

در ۵۵۵ درس منتخب از میان ۳۸ رشته علوم انسانی دانشگاه های کشور تغییر کرده است که بیشترین تغییرات در علوم اجتماعی بوده است. با توجه به کاستی های متعدد رشته های علوم انسانی در کشور که روز آمد و مناسب فرهنگ ایرانی اسلامی نبود و با توجه به دغدغه های جدی مقام رهبری، این دروس مورد بازنگری قرار گرفت. برخی از سرفصل ها و منابع دروس کارشناسی رشته های علوم انسانی بیش از بیست سال بود که تغییر نکرده بود. در بازنگری دروس سعی شده است که تهیه سرفصل ها در چارچوب ارزش های اسلامی، اهداف بلندمدت کشور و راهبردهای کلان کشور مورد توجه قرار بگیرد. اما اینکه بخواهیم بگوئیم این علوم از اساس غرب زده هستند و اساتید دانشگاهی غریزه هستند و باید هدایت شوند حرف سنگینی است. به نظر من باید نسبت به اندیشه های غربی حالت مطلق نداشته باشیم و منفعل نباشیم. جامعه باید بتواند حالت فعال داشته باشد و به مسائل با دید اجتهادی نگاه کند و مسائل را بررسی کند و ببیند چه میزان از مسائل و موضوعات بررسی شده درست یا غلط است و چه میزان از آن با مسائل جامعه ما همخوانی دارد یا ندارد.

تغییراتی که در علوم انسانی انجام می شود امکان حذف رشته ای هم وجود دارد. مثلاً سال گذشته اعلام شد که دانشگاه علامه طباطبائی ۱۳ رشته درسی علوم انسانی را حذف کرده است؟

در زمینه تحول علوم انسانی، شورای عالی انقلاب فرهنگی به طور قانونی این وظیفه را به عهده گرفته و شورای تحول در علوم انسانی به طور تخصصی این موضوع را پیگیری می کند. قرار شد چون این کار زمان بر است یکسری کارهای کوتاه مدت انجام شود لذا تصمیم به اصلاح سرفصلهای علوم انسانی شد. و ۳۸ رشته را انتخاب کردیم و در این ۳۸ رشته، درسهای مهمی که احتیاج به تغییر داشت را انتخاب کردیم اما ما تصمیم نداشتیم این کار را به تنهایی انجام دهیم لذا پرسشنامه ای را تدوین کردیم و به ۳۰۲۱ استاد دادیم و نهایتاً این پرسشنامه ها را به اعضای شورا تحول دادیم تا این پرسشنامه ها را به طور دقیق بررسی کنند و اطلاعات را تهیه کنند. اما در پاسخ به سوال شما باید بگویم که ما به شدت معتقدیم که این رشته ها نه تنها نباید حذف شوند بلکه باید زودتر بحث تحول آنها بررسی شود. اما متأسفانه یک سری افراد، تنها راه حل را حذف این رشته ها میدانستند. بعضی دانشگاهها، رشته ها را حذف کردند.

حقیقت چالش مولوی و فلسفه

سخنرانی دکتر مهدی معین زاده، سرپرست مدیریت پژوهشی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ۲۲ اسفند سال گذشته با موضوع «حقیقت چالش مولوی و فلسفه برگزار شد. آنچه در ادامه می خوانید خلاصه ای از این سخنرانی است که به همت گروه علوم و دین برگزار شد...

فلسفه و اهل آن، مکرراً آماج نقد و تعریض مولانا در مثنوی قرار می گیرند. تواتر این طعن و انکار آنچنان است که به هیچ روی نمی توان آن را امری تصادفی و عرضی محسوب داشت. نقد مولانا بر فلسفه و فیلسوف در یک موضع مثنوی حتی به انتساب کفر نیز منجر می شود که هر چند مراد گوینده تکفیر فلاسفه - بدان معنا و مدلول که غزالی کرد - نیست، باری حاکی از عمق بیزارگی مولانا از فلسفه و فیلسوف توانبد.

انکار فلسفه توسط مولانا البته بی سابقه عقبه ای در فرهنگ ما نیست و این انکار عمدتاً از دو جانب صورت پذیرفته است؛ یک از جانب متشرعه و دو دیگر از سوی اهل تصوف یا حداقل کسانیکه تمایلات عرفانی داشته اند. محمدغزالی که نسب به هر دو دسته می برد بی شک نامبردارترین ناقد فلسفه است که «تهافت الفلاسفه» اش در بیست مسئله تعجیز فلاسفه می کند و در سه از این بیست، افزون بر تعجیز، تکفیر نیز. فتوای غزالی مشعر بر کفر فیلسوف در تهافت و المنقذ من الضلال با جمله ای واحد بیان می شود: «هذا هو الکفر الصراح الذی لم یعتقده احدا من فرق المسلمین».

تعریض متشرعه بر فلسفه شاید بیشتر بدان سبب بود که چون و چرای فلسفی اگر هم صریحاً با آموزه های دینی در نیچید اما امری است که راه یافتن آن به حوزه اعتقاد دینی بهر حال مغل دل سپردن به اموری است که ذاتاً تعبد می طلبند. انکار متصوفه و اهل عرفان متوجه توسل این ابناء الدلیل - فیلسوفان - به برهان بعنوان یگانه طریق نیل به حقیقت است و البته پیداست که اهل عرفان و تصوف چنین شانی را نه برای برهان که برای کشف و شهود قائل اند.

مرحوم زرین کوب، نقد مولانا بر فلسفه را همسخن نقد غزالی می شمرد. ما بر آنیم که نقد مولانا نه فقط با آن غزالی که با هر تعریض دیگری نیز - همچون نقد ابن غیلان، شیخ شهاب الدین عمر سهروردی، فخر رازی، بهاء ولد و... - تفاوت جوهری دارد و از جهاتی عدیده منحصر به فرد است. از مهمترین وجوه هر معرفت بشری - از جمله فلسفه - موضوع آن معرفت است و روشی که برای نیل به حقیقت بدان تمسک دارد. آیا نقد مولانا می تواند متوجه موضوع یا روش فلسفه باشد؟ اگر پاسخ، منفی است پس دقیقاً چه چیز فلسفه معروض تعریض مولانا بوده است؟ پس سوال این است که آیا مولانا موضوعات مطرح در فلسفه را عبث، جدلی الطرفین، بد طرح شده و... می دانسته یا روش فلسفه را عقیم می شمرده و صوب به حقیقت را از طریق آن، ناممکن؟ یا هیچکدام از این دو در میان نبوده و حقیقت نقد مولانا بر فلسفه را در جای دیگر باید جست؟

واقع آنست که نقد مولانا متوجه موضوعات مطرح در فلسفه نمی تواند باشد. بقول زرین کوب «مثنوی هیچگاه از بینش فلسفی خالی نیست و کمتر مسئله ای از امهات مسائل اهل فلسفه هست که در مثنوی مطرح نشده باشد و پاسخی برهانی یا تمثیلی بدان داده نشده». مسئله جوهر و عرض، حدوث و قدم عالم، نظریه معرفت بطور اعم و نظریه تذکر افلاطون بطور اخص، نظریه مثل همو، مسئله نفس و خلود آن، مسئله نسبت قوای نفسانی آدمی با یکدیگر، نسبت معرفت و عمل، اخلاق حد وسط ارسطو، نظر حکمای فیثاغوری در باب منشا موسیقی و... فقط اندکی از بسیار موضوعات فلسفی اند که در مثنوی

مجال طرح یافته. مثنوی کتابی است که گوینده آن تلاشی شکوهمند بذل افناع فاهمه مخاطبین می کند. دفع دخل مقدر می سازد، به رفع تناقض ظاهری آیات یا احادیث می پردازد، از اشاراتی که امکان افناع عقل نمی دهند، مسئولانه می پرهیزد، شطحیات مالوف عارفان جایی در این اثر ندارد و اینهمه نشان از قرابت کتاب دارد با رویکرد فلسفی.

در باب روشهای موجه در فلسفه نیز وضع بهمین منوال است. برهان یا حجت، روش موجه نیل به حقیقت است در فلسفه و منطقیین علی العموم آن را سه قسم می شمارند: قیاس، استقراء و تمثیل. حجت تمثیل البته نزد آنان بس کمتر از استقراء و این یکی کمتر از قیاس است. مولانا با آنکه قیاس آوردن در مقابل نص را به حکم «اول من قاس، ابلیس» به شیطان نسبت می دهد لیکن چنانکه مشهود است در این انتساب، انتساب مطلق را به مشروط می کاهد و می گوید: «اول کسی که در مقابل نص، قیاس آورد ابلیس بود». مواردی از استقراء نیز در مثنوی قابل احصاء است. از جمله در دفتر اول پس از برشمردن تعدادی از حالات همچون بیماری و مصیبت و... که باعث هشجاری آدمی و بیداری او از غفلت می گردند، دقیقاً طی یک ساختار استقرائی از موارد جزئی به یک صور عمومی می رسد که طی یک اصل بیان می شود: «پس بدان این اصل را ای اصل جو/ هر که را درد است او برده است بو».

در باب تمثیل نیز پیداست که مثنوی اساساً چیزی جز تمثیل نیست. فی الجمله نقد مولانا نه می تواند متوجه موضوعات فلسفی بوده باشد و نه روشهای آن. پس چیست حقیقت چالش مولانا با فلسفه و فلسفی؟

این حقیقت را باید در رهیافت واسطه سازانه فلسفه جست که بین مدرک و مدرک حجاب می افکند. برهان یا دلیل که فلسفه بس بدان می نازد جز حجاب معرفت نیست و نشان عجز فیلسوف از درک بلاواسطه حقیقت. اما چرا مولانا معرفت موسس بر واسطه گری برهان را بر نمی تابد؟ پاسخ را باید در هستی شناسی وی جست. او قائل به همسخنی هستی و اندیشه است. کسی را که از اندیشه بالاتری برخوردار است محظوظ تر از حظ وجود می شمرد. انسان بیشتر از حیوان وجود دارد چرا که اندیشناک تر از آنست آدمی از این حیث اشتداد وجودی دارد. آنست آدمی از این حیث اشتداد وجودی دارد.

مرور فوری

● برهان یا دلیل که فلسفه بس بدان می نازد جز حجاب معرفت نیست و نشان عجز فیلسوف از درک بلاواسطه حقیقت. اما چرا مولانا معرفت موسس بر واسطه گری برهان را بر نمی تابد؟ پاسخ را باید در هستی شناسی وی جست. او قائل به همسخنی هستی و اندیشه است. کسی را که از اندیشه بالاتری برخوردار است محظوظ تر از حظ وجود می شمرد. انسان بیشتر از حیوان وجود دارد چرا که اندیشناک تر از آنست آدمی از این حیث اشتداد وجودی دارد.

باید از لایحه بودجه ابهام زدایی شود

سخنرانی دکتر حسن سبحانی ۲۸ فروردین در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با عنوان «تجزیه و تحلیل بودجه دولت» برگزار شد. این سخنرانی مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفت. اکنون فایل صوتی و تصویری این سخنرانی و دیگر برنامه‌های برگزار شده روی سایت پژوهشگاه به نشانی www.ihcs.ac.ir قابل دسترسی است. مهم‌ترین سخنان دکتر سبحانی پیش روی شماست... [■]

۳۰ هزار میلیارد تومان تراز عملیاتی منفی

اگر فرض را بر اعداد قیدشده در لایحه بودجه سال ۹۱ بگیریم، دولت امسال ۳۰ هزار میلیارد تومان تراز عملیاتی منفی دارد. این نکته به این معنا است که دولت حتی اگر بخواهد هیچ کار عمرانی انجام ندهد و از محل درآمدهای غیرنفتی، امور جاری خود را به انجام رساند، ۳۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد. به روشنی مشخص است که این مفهوم با کسری بودجه تفاوت دارد. شاید با نظر به این نکته مفهوم وابستگی بودجه کشور به نفت نیز به شکلی روشن‌تر درک شود. تراز عملیاتی منفی دولت سالانه بین ۵ تا ۶ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. طبق لایحه بودجه سال ۹۱، نزدیک به ۸۰ درصد از تراز عملیاتی منفی (۲۴ هزار میلیارد تومان) از محل فروش نفت و اموال و دارایی‌ها و باقی آنها از سایر ابزارهای مالی چون فروش اوراق مشارکت، استفاده از حساب ذخیره ارزی، واگذاری شرکت‌های دولتی و ... تأمین می‌شود.

وابستگی به نفت

پرسش دیگر، میزان وابستگی بودجه سال ۹۱ به نفت است. به دلیل ساختار حاکم بر بودجه، نمی‌توان در این باره دقیق سخن گفت. در گذر زمان از اوایل انقلاب تاکنون، وابستگی بودجه دولت به نفت از نزدیک به ۹۰ درصد به تقریباً ۵۰ درصد کاهش یافته است. البته این رقم در هنگام تصویب بودجه سالانه در مجلس نزدیک به ۵۰ درصد

است، اما در عمل افزایش می‌یابد و به حدود ۵۵ درصد می‌رسد. طبق بودجه سال جاری، ۶۱ هزار میلیارد تومان از درآمد نفت در بودجه استفاده می‌شود و با احتساب رقم ۱۰ هزار میلیارد تومان از حساب ذخیره ارزی، سهم نفت در بودجه عمومی به ۷۱ هزار میلیارد تومان یعنی ۳/۴۳ درصد می‌رسد. البته میان ارقام اعلامی دولت و آنچه برخی کارشناسان می‌گویند، تفاوت‌هایی وجود دارد که به تفاوت نگاه به مقولات مختلف بودجه‌ای بازمی‌گردد. ابهاماتی نیز در رابطه با شرکت نفت وجود دارد که باید به آن اشاره کرد. البته منظور من از واژه ابهام، نه معنای منفی آن، بلکه این نکته است که قواعد مرسوم در نهادهای مالی رعایت نمی‌شوند. طبق قانون، ۲۵ درصد از سود شرکت‌ها در قالب مالیات نصیب دولت می‌شود و ۷۵ درصد مابقی نیز به شکل سود سهام به سهامدار شرکت‌ها می‌رسد. در ارتباط با مورد خاص شرکت ملی نفت، باید توجه کرد که پس از انقلاب، با تصویب شورای انقلاب، مناسبات مالی شرکت نفت تغییر کرد و با تصویب قانون نفت در سال ۱۳۶۶، مقرر شد که شرکت‌های ملی نفت، گاز و پتروشیمی، اساسنامه‌های جدید متناسب با قانون نفت را ظرف یک سال به مجلس ارائه کنند و درآمدها و هزینه‌های بخش نفت طبق این قوانین تعیین شود.

حال مساله این است که از آن زمان تاکنون هیچ یک از دولت‌ها این اساسنامه‌ها را به مجلس ارائه نکرده‌اند.

در یکی از سال‌های اخیر که شورای نگهبان به خاطر مشکلاتی که از این لحاظ وجود داشت، بودجه را تأیید نمی‌کرد، مقرر شد که این مشکل موقتاً به این صورت حل شود که به جای عبارت «شرکت ملی نفت ایران» از عنوان «وزارت نفت از طریق شرکت‌های تابعه» استفاده شود. با نظر به این اوصاف باید گفت که بودجه سال ۹۱ نیز از این لحاظ سنجیده نیست.

به شکل مرسوم با مسامحه از کنار این موضوع گذشته‌ایم، اما تعیین تکلیف مساله نفت به خاطر اهمیتی که در بودجه دارد، موضوعی مهم است. مسائل مالی بزرگ‌ترین شرکت دولت یعنی شرکت ملی نفت، شفاف نیست؛ بنابراین یکی از بزرگ‌ترین مسائل بودجه‌ای در دولت‌های مختلف این است که تکلیف بخش نفت به شکل قاطع روشن نشده است و این قضیه قاعدتاً پیامدهایی دارد که باید در جای خود به آن پرداخت.

عمده فعالیت‌های دولت در کشور ما در لایحه بودجه بازتاب می‌یابد که هر دو نوع فعالیت‌های حاکمیتی و تصدی‌گرانه دولت را در خود دارد. با بررسی سری زمانی بودجه‌های دولت به این نتیجه می‌رسیم که همواره نزدیک به یک‌سوم ارقام بودجه به فعالیت‌های حاکمیتی و دوسوم آن به فعالیت‌های تصدی‌گرانه در بانک‌ها، شرکت‌ها و موسسات انتفاعی دولتی مربوط بوده است. ظاهراً لایحه دولت باید ارقامی دقیق در خود داشته باشد، اما پس از تحلیل درمی‌یابیم که این ارقام عملاً از چنین دقتی برخوردار نیست.

بخشی از بودجه که به فعالیت‌های حاکمیتی بازمی‌گردد، بودجه عمومی دولت است که صرف امور حاکمیت، وزارتخانه‌ها، قوه قضائیه و مجلس می‌شود و منابع در اختیار دولت (مالیات‌ها، درآمد حاصل از فروش نفت و گاز و...) عمدتاً به این بخش اختصاص می‌یابد. بنگاه‌ها و شرکت‌های مربوط به بخش دوم بودجه (بخش فعالیت‌های تصدی‌گرانه) درآمدها و هزینه‌های خود را در اندازه این رو این بیان که دولت به واسطه فعالیت‌های این دست شرکت‌ها دچار زیان یا کسری بودجه می‌شود، از این حیث صحت ندارد. به عنوان مثال طبق لایحه بودجه سال ۹۱ که از طرف دولت به مجلس تقدیم شده، قرار است که دولت در سال جاری، در مجموع نزدیک به ۶/۱۱ هزار میلیارد تومان خالص سود سهام و مالیات از محل این شرکت‌ها (با احتساب زیان شرکت‌های زیان‌ده) دریافت کند. از این رو در نگاه به فعالیت‌های دولت باید وقت کرد که بخش تصدی‌گری، برای دولت منبع درآمد است.

اندازه بودجه عمومی دولت

نخستین پرسش این است که بودجه عمومی (حاکمیتی) دولت چه اندازه‌ای دارد و در مقایسه با گذشته چه تفاوتی کرده است. شاید از آنجا که دولت اندازه بودجه عمومی خود را در لایحه بودجه اعلام می‌کند (که در بودجه سال جاری معادل ۱۶۴ هزار میلیارد تومان است)، این پرسش عجیب به نظر آید. اما این رقم مطرح شده در لایحه بودجه، همه بودجه عمومی دولت در عمل نیست. مساله این نیست که تنها محققان غیردولتی نمی‌توانند آن را تعیین کنند، بلکه خود دولت نیز قادر به چنین کاری نیست.

با نظر به اهمیت نفت در بودجه دولت ایران مثالی از این بخش می‌زنم. طبق لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، باید نزدیک به ۲۳ درصد از کل درآمد حاصل از فروش داخلی و خارجی نفت و گاز به صندوق توسعه ملی واریز شود، ۵/۱۴ درصد به شرکت ملی نفت و شرکت‌های وابسته به آن اختصاص یابد، معادل ۶۱۰۰۰ میلیارد تومان در بودجه

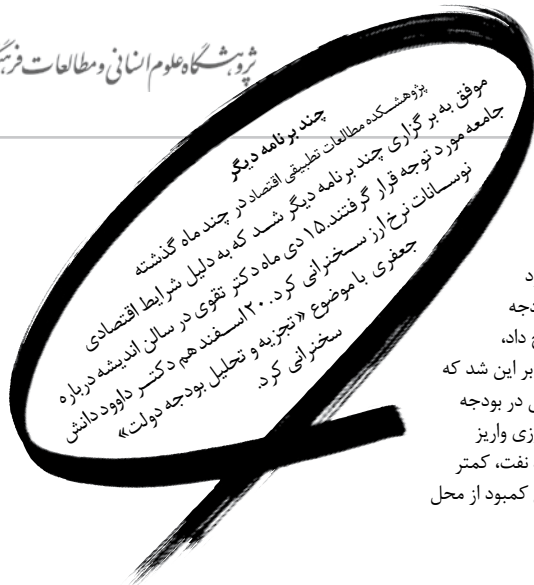
دولت مصرف شود و نزدیک به ۲ درصد نیز به امور عمرانی مناطق نفت‌خیز تخصیص یابد. پس از تخصیص این ارقام، مازاد درآمد نفت صرف امور چون تقویت بنیه دفاعی، بخش سلامت و رفاه و بهداشت، بخش آب و نیرو، عمران شهری، حمل‌ونقل و... می‌شود که هیچ یک رقم مشخصی ندارند و مشخص نیست که این اعتبارات فاقد رقم مشخص در چه محلی هزینه خواهد شد، امکان عملیاتی شدن دارد یا خیر، و... همچنین پس از تخصیص این ارقام، قرار است که مازاد درآمد نفت و گاز (در صورتی که مازادی وجود داشته باشد) به حساب ذخیره ارزی واریز شود.

در این میان عمده در پنهان‌گویی نیست، بلکه اصولاً رویکرد به گونه‌ای است که دید روشنی در این زمینه وجود ندارد. از این رو اندازه بودجه عمومی دولت به روشنی معلوم نیست و رقمی که در آغاز درباره نسبت بودجه عمومی به کل بودجه در سال ۱۳۹۱ (۳۲ درصد) گفتیم، غیرقطعی است.

معرفی سخنران

دکتر حسن سبحانی کیست؟

دکتر سبحانی عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران است که سوابق اجرایی و علمی متعددی در کارنامه اش دارد. وی که به عنوان اولین فارغ التحصیل دکترای اقتصاد در دانشگاه های ایران پس از انقلاب شناخته می‌شود، ۳ دوره نهم‌پندگی مردم دامغان در مجلس شورای اسلامی، سرپرستی موسسه توسعه و تحقیقات اقتصادی، قائم مقام معاون پژوهشی، مدیر گروه آموزشی اقتصاد نظری (هر سه در دانشگاه تهران) را بر عهده داشته است. از دکتر سبحانی تاکنون بیش از ۲۰ کتاب و ۲۵ مقاله منتشر شده است.

بر گزار شد...

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی هر روز میزبان برنامه های علمی مختلف با موضوعات متنوع است. در زیر فهرست برنامه های برگزار شده در اسفند و فروردین گذشته را می بینید. اگر علاقه مند به استفاده از آنها هستید، به سایت پژوهشگاه مراجعه کنید. بیشتر سخنرانی ها و برنامه قابل دسترسی هستند. سایر موارد نیز به زودی منتشر می شوند.

سخنرانی ها

- درآمدی بر مناسبات ادبیات و سینما/ دکتر زهرا حیاتی
- اعتیاد به اینترنت ۲/ دکتر بهشتیان
- نقش سکه و مهر در مطالعات دوره صفوی در لهستان / آدام یاشکوفسکی
- دشواری های توسعه در اقتصاد رانتی/ دکتر فرشاد مؤمنی
- دینکرد ششم/ خانم دکتر میرفخرایی
- بررسی تطبیقی مسائل زنان در شعر بهار و شوقی/ دکتر صابره سیاوشی
- برخورد آراء و عقاید دانشمندان مسلمان با علوم و معارف یونانی/ سیدابوتراب سیاهپوش
- تجزیه و تحلیل بودجه دولت/ دکتر داود دانش جعفری
- حقیقت چالش مولانا با فلسفه/ دکتر معین زاده
- رفتارشناسی دعوت و رسالت ابراهیم (ع) از دیدگاه قرآن و روایات/ دکتر اشرف بروجردی
- تقابل سلطه و تجدد در عصر قاجار/ دکتر ناصر تکمیل همایون
- تجزیه و تحلیل بودجه دولت/ دکتر حسن سبحانی

درسگفتارها و دوره های آموزشی

- کانت/ آقای دهقانی
- درس گفتارها/ آیت ا... مصطفوی و دکتر رضا داوری اردکانی
- درس گفتارهای منطق/ دکتر نبوی
- درس گفتارها/ آیت الله بهشتی
- دوره آموزش ویراستاری/ آقای شاهی
- درس گفتارهای ادبیات و نقد ادبی/ دکتر تقی پورنامداریان
- زبان یونانی/ آقای کرامتی

کارگاه ها، همایش ها و نشست ها

- کارگاه دوم تربیت مربی
- کارگاه خانواده، اخلاق و امنیت در فضای مجازی/ دکتر عبدالکریم خیامی
- کارگاه نقد و بررسی براهین اثبات وجود خدا/ دکتر آیت الهی
- نشست فلسفه و فرهنگ
- همایش فلسفه و رسانه (۲)
- غرب و آینده پژوهی

داستان مازاد درآمد نفتی؛ لباسی پروصله و پینه تا پیش از سال ۱۳۷۹ در بودجه های سالانه به دنبال این بودیم که قیمت هر بشکه نفت را با سازوکار ویژه خود تعیین کنیم؛ چون در آن هنگام کل درآمد نفت را در بودجه مصرف می کردیم. امر بسیار مبارکی که در برنامه سوم رخ داد، تلاش برای قطع وابستگی بودجه دولت به نفت بود. قرار بر این شد که در هر سال مبلغی برای درآمد حاصل از فروش مواد نفتی در بودجه دولت تعیین شود و مازاد بر آن مبلغ به حساب ذخیره ارزی واریز گردد تا در سال هایی که رقم پیش بینی شده برای درآمد نفت، کمتر از رقمی است که در بودجه آن سال پیش بینی شده، این کمبود از محل موجودی حساب ذخیره ارزی جبران شود.

ابهام در بخش «متفرقه» بودجه سال ۹۱

بودجه عمومی دولت با رقم پیش گفته در چهار شاخه عمده امور عمومی، دفاعی، اقتصادی و اجتماعی طبقه بندی می شود. گاهی اوقات، عدم شفافیت و برخی مواقع نیز نبود تعریف سبب می شود که مجموع ارقام بودجه در این چهار بخش با جمع کل متفاوت باشد. سهم چهار بخش فوق از اعتبارات بخش عمومی در بودجه سال جاری، به ترتیب نزدیک به ۶، ۱۷، ۱۵، ۴۷ درصد است و کمتر از ۲۰ درصد بودجه عمومی نیز به امور «متفرقه» بازمی گردد. در ضمن، همه ارقام مربوط به این چهار بخش قابلیت افزایش دارند. به عنوان مثال، اقلام یارانه نهاده های کشاورزی یا کمک به مساجد بین راهی در بخش متفرقه قرار دارند و اگر در بخش امور اقتصادی یا اجتماعی لحاظ شوند، ارقام را تغییر خواهند داد.

تبصره های بودجه

در طول زمان انتظاری در ارتباط با بودجه نویسی شکل گرفته و اتفاق رخ داده است، که این باور پدید آمده که اگر بودجه تبصره نداشته باشد، مشکلی در بودجه نویسی روی داده است. انتظار عقلایی و منطقی آن است که در بودجه معین شود که دستگاه های مختلف که در زمان های گوناگون شکل گرفته و وظیفه مند شده اند، از منابع پیش بینی شده چه اندازه بودجه می گیرند تا بتوانند همه یا بخشی از وظایف خود را انجام دهند. جمع درآمد و هزینه این دستگاهها در یک ماده واحد جمع می شود، اما وجود تبصره در لوائح بودجه، کاری جعلی است که ما انجام داده ایم. تبصره به معنای ایضاح بخشی از ابهامات در حد معقول و مورد نیاز، معنادار است. اما بعضا دیده ایم که برای یک ماده واحد ۲ صفحه ای، کتابچه ای ۱۵۰ صفحه ای یا نزدیک به ۷۰ تبصره برای حدود ۴۰ موضوع متنوع داشته ایم. این امر ضایعه ای برای کشور به وجود آورده است؛ چه اینکه مضمون هر تبصره باید برای طی روند قانونی نسبتا طولانی خود زمان طولانی را در مجلس طی کند تا در عین حال از قوام قانونی هم برخوردار گردد، اما برای پرهیز از طی این روند، مضامین بعضا مهم در قالب تبصره های بودجه به مجلس ارائه می شوند و بررسی آنها که باید طی حدود پنج یا شش ماه انجام گیرد، حداکثر ظرف بیست دقیقه در مجلس به پایان می رسد. به این خاطر روزهای بررسی بودجه به جای اینکه به مذاقه در ارقام بودجه و تطابق قانونی آنها با وظایف دستگاهها اختصاص یابد، به زمانی برای قانون گذاری های جدید بدل می شود و به این خاطر فرصت پرداختن به اصل بودجه ایجاد نمی شود. دولت فعلی با وجود عدم تعادل های زیادی که در اقتصاد ایجاد کرده و باید در جای خود مورد بررسی قرار گیرند، کاری قابل تقدیر کرد و آن تلاش برای حذف تبصره ها بود، اما متأسفانه به این امر وفادار نماند و افزون بر آن، مجلسی ها نیز تبصره هایی را البته به نام بند، ولی با همان ماهیت به بودجه اضافه می کنند و این روندی است که در سال های اخیر رو به افزایش بوده است. این مشکلی است که هم بودجه و هم برنامه در کشور ما به شدت از آن رنج می برند.

طرح هدفمندی یارانه ها در بودجه سال ۹۱

در اولین سال اجرای قانون هدفمندی یارانه ها قرار بود که درآمدهای حاصل از آزادسازی قیمت حامل های انرژی میان سرپرستان خانوارها (۵۰ درصد)، دولت (۲۰ درصد) و بخش تولید (۳۰ درصد) تقسیم شود. دولت همه درآمد حاصل از این امر را در میان خانواده ها توزیع کرد. گلایه فعالان بخش تولید آن است که هیچ سهمی از این درآمد نبرده اند. پاسخی که دولت به این نقد می دهد، آن است که به عنوان مثال، نخست قرار بوده که قیمت هر لیتر گازوئیل از ۵/۱۶ تومان به ۳۵۰ تومان افزایش یابد، اما به خاطر مشکلات ایجاد شده برای بخش حمل و نقل، قیمت هر لیتر آن به ۱۵۰ تومان رسیده و ادعای دولت این است که پس به ازای هر لیتر گازوئیل، ۲۰۰ تومان یارانه می دهد. همچنین این بحث از سوی دولت مطرح شده که سهم خود از درآمدهای حاصل از این آزادسازی ها را نگرفته و آن را به مردم داده است. اما باید توجه کرد که نتیجه چنین اقدامی، افت کیفیت خدمات دولتی همچون خدمات بیمارستانی، آموزش و... خواهد بود. از نگاه من، پرداخت مستقیم یارانه ها کاری غلط بوده است و راه هایی برای اصلاح این وضع وجود دارد. پرداخت یارانه به طبقاتی از مردم قابل توجیه است، اما یارانه پرداختی به باقی گروه ها را باید به سمت بخش هایی چون تامین اجتماعی، آموزش، بهداشت و نظیر آنها هدایت کرد. همچنین آثار دریافت یارانه از سوی نزدیک به ۷۴ میلیون نفر بر تولید ملی و اشتغال و پدیده های اقتصادی و اجتماعی و... باید مورد بررسی قرار گیرند. طبق تحقیقات اخیر مشخص شده است که آثار طرح پرداخت مستقیم یارانه در طبقات شهری از میان رفته و در بعضی اقشار روستایی، هنوز اثرات مثبتی وجود دارد که به تدریج رو به زوال است.

جمع بندی

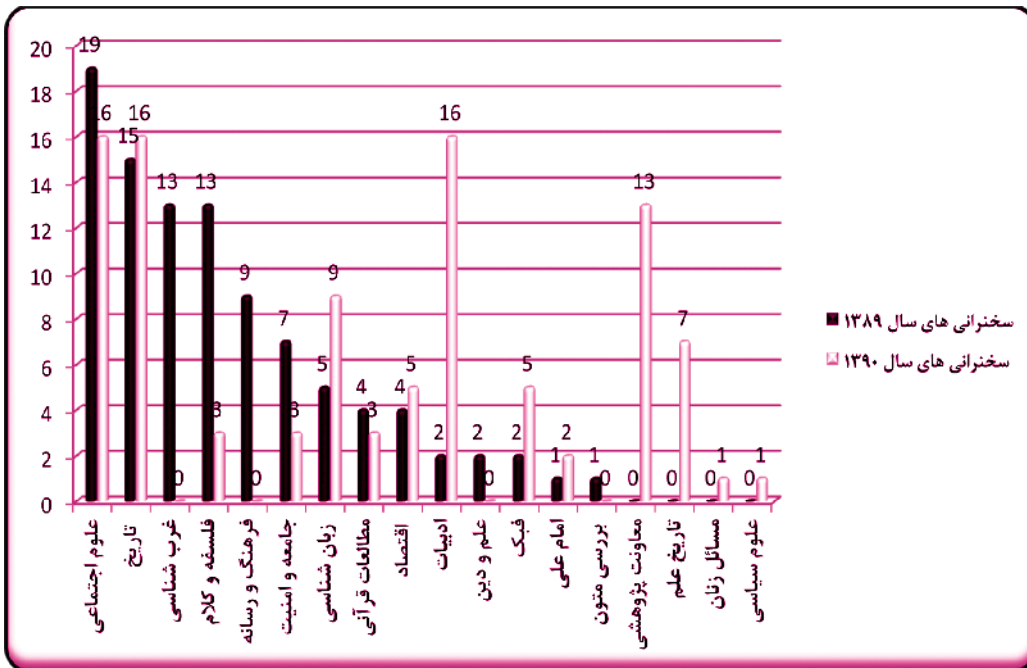
مشکلات بودجه قابل رفع است؟

برداشت کلی من این است که مجلس، حتی اگر در سال آخر فعالیت خود نبود، بعید بود که بتواند این مشکلات حاکم بر بودجه را رفع کند. اما در شرایط کنونی که اواخر عمر مجلس فعلی است، بسیاری از نمایندگان به دلایلی پرشمار یارای مشارکت در این بحث را ندارند. به همین خاطر اگر در این برهه عقلای مجلس بتوانند تا حدودی از ابهام موجود در تعاریف و ارقام بودجه بکاهند، باید بسیار راضی باشیم. در شرایط کنونی حتی بحث بهینه دوم نیز مطرح نیست و حتی اگر بهینه دهم عملی شود، باید رضایت داشت.

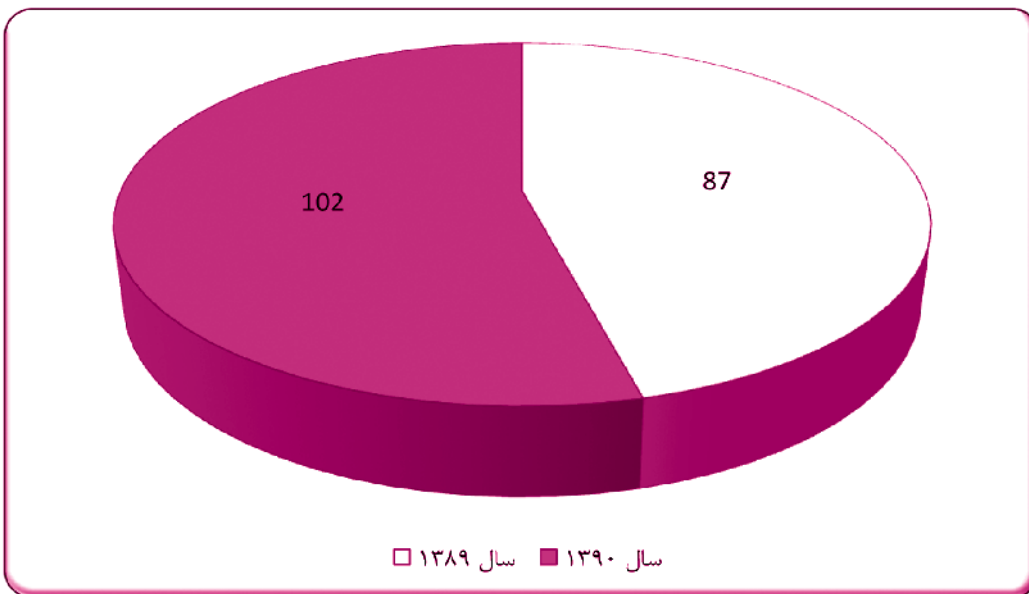
بررسی سخنرانی‌ها، درس‌گفتارها، نشست‌ها، کارگاه‌ها و همایش‌های پژوهشگاه در سال گذشته

کارنامه سال ۹۰

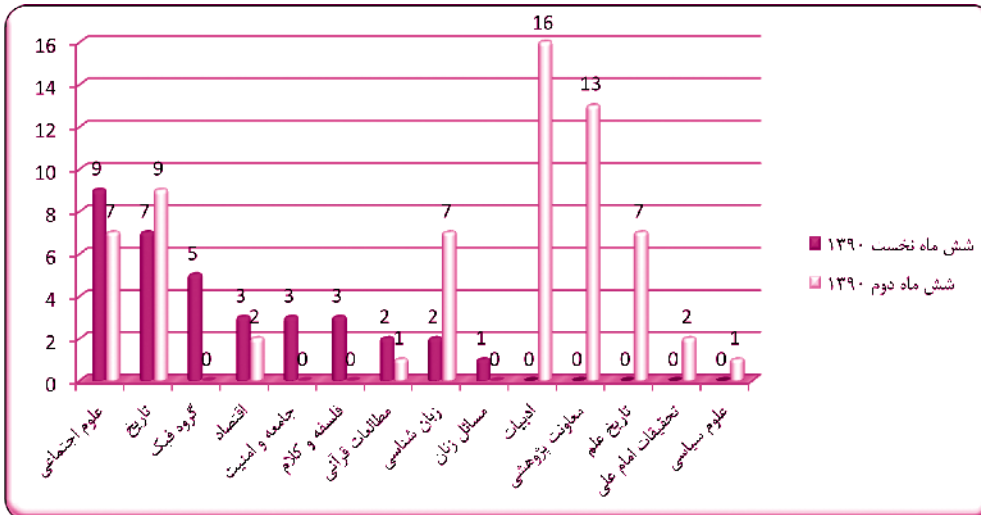
از جمله فعالیت‌های پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی طراحی و برگزاری مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها، درس‌گفتارها، نشست‌ها، کارگاه‌ها و همایش‌های گوناگون در حوزه‌های مختلف علوم انسانی بوده است. گزارش پیش‌رو که معطوف به این دست‌فعالیت‌ها در سال ۱۳۹۰ است، نشان می‌دهد که این فعالیت‌ها از رشد چشم‌گیری برخوردار بوده و روندی صعودی را طی می‌کند. ارائه این آمار و ارقام نشان می‌دهد گروه‌ها و پژوهشکده‌ها چه تعداد سخنرانی و دیگر فعالیت‌ها از جمله کارگاه، درس‌گفتار و نظایر آن را برگزار کرده‌اند، چه گروه‌هایی در شش ماهه دوم سال ۱۳۹۰ نسبت به شش ماهه نخست این سال در فعالیت‌های ذکر شده رشد داشته و چه گروه‌هایی افت کرده‌اند و همین مقایسه در سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ نیز انجام شده است.

در سال ۱۳۹۰ گروه‌ها و پژوهشکده‌های پژوهشگاه علوم انسانی ۱۰۲ مورد سخنرانی در حوزه‌های متنوع برگزار کرده‌اند. توزیع فراوانی سخنرانی‌ها به تفکیک گروه‌های متولی در مقایسه با سال ۱۳۸۹ در نمودار شماره ۱ درج شده است.

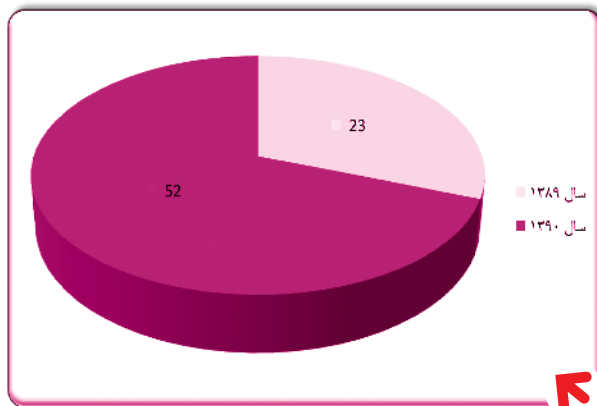

لازم به ذکر است در سال ۱۳۸۹ تعداد ۸۷ مورد سخنرانی انجام گرفته بود که با این احتساب سخنرانی‌های پژوهشگاه در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل از رشدی ۱۷.۲٪ برخوردار بوده است. مقایسه سخنرانی‌های پژوهشگاه در سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ در نمودار شماره ۲ قابل مشاهده است.

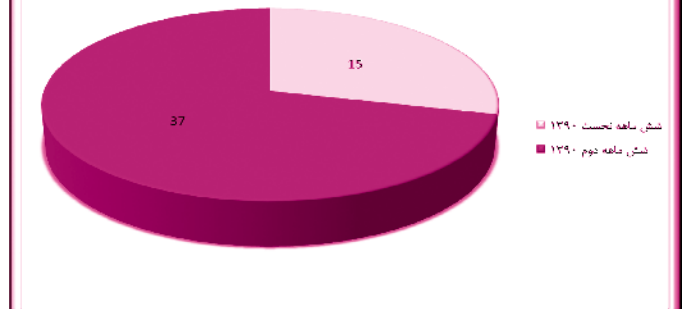

از مجموع ۱۰۲ سخنرانی انجام پذیرفته در این سال ۳۵ مورد در شش ماهه نخست و ۶۷ مورد در شش ماهه دوم سال انجام پذیرفته است. مقایسه توزیع فراوانی سخنرانی های شش ماهه اول و دوم سال ۱۳۹۰ به تفکیک گروه ها و پژوهشکده ها در نمودار شماره ۲ قابل رویت است.

تعداد درس گفتارها، نشست ها، کارگاه ها و همایش های سال ۱۳۹۰ گذشته ۵۲ مورد بوده و توزیع فراوانی این فعالیت ها به تفکیک دو نیم سال در نمودار شماره ۴ تشریح شده است. این فعالیت ها در شش ماهه دوم نسبت به شش ماهه نخست ۱۳۵٪ رشد را نشان می دهد؛

لازم به ذکر است تعداد فعالیت های مزبور در سال ۱۳۸۹ معادل ۲۳ مورد بوده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۰، ۱۲۶٪ رشد را نشان می دهد؛

اطلاعات بیشتر مانند فهرست تفصیلی سخنرانی ها، درس گفتارها، نشست ها، کارگاه ها و همایش های به تفکیک گروه ها و پژوهشکده های متولی در سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ (شامل عنوان، سخنران و تاریخ برگزاری) در صفحه ویژه معاونت در سایت پژوهشگاه قابل دسترسی است

عنوان فعالیت	تعداد		
مقالات	چاپ شده در مجله های علمی	۴۳	
	ارائه شده در همایش	داخلی	۴۰
		خارجی	۴
کتاب های چاپ شده توسط اعضای هیئت علمی	۲۱		
طرح ها	درون سازمانی	مصوب	۴۶
	برون سازمانی	پایان یافته	۱۳
		مصوب	۵۱
		پایان یافته	۲۰
انتشارات	نشریات	۳۵	
	کتاب	۸۸	
پایان نامه	کارشناسی ارشد	۵۷	
	دکتری	۱۲	

خلاصه فعالیت های علمی - پژوهشی پژوهشگاه

بر اساس گزارش تهیه شده در حوزه معاونت پژوهشی در زمینه فعالیت های مختلف علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی طی سال ۱۳۹۰، تعداد ۴۶ طرح درون سازمانی به تصویب شورای پژوهشی پژوهشگاه رسیده است. علاوه بر این، تعداد ۱۳ طرح پژوهشی در این مدت پایان یافته و پس از پشت سر گذاردن مراحل داوری و ارزیابی نهایی به انتشارات ارسال شده است. همچنین در سال مذکور، تعداد ۵۱ طرح پژوهشی برون سازمانی مصوب شده و ۲۰ طرح نیز پایان یافته است.

در ضمن، در سال ۱۳۹۰، تعداد ۲۱ عنوان کتاب و ۴۳ مقاله علمی از سوی اعضای هیات علمی پژوهشگاه تدوین و چاپ شده است. همچنین تعداد ۴۴ مقاله اعضای هیات علمی پژوهشگاه در همایش های داخلی و خارجی ارائه گردیده است. بر اساس گزارش یاد شده، انتشارات پژوهشگاه در طی این مدت به چاپ ۳۵ عنوان مجله (علمی - پژوهشی و علمی - تخصصی) و ۸۸ عنوان کتاب (ترجمه و تالیف) مبادرت ورزیده است. گفتنی است که طی سال ۱۳۹۰، تعداد ۶۹ عنوان پایان نامه دانشجویان تحصیلات تکمیلی (کارشناسی و دکتری) پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی دفاع شده است.

خلاصه فعالیت های علمی - پژوهشی پژوهشگاه در جدول مقابل نیز آمده است:

هر جا که دلیل ما را برد

از اصل «خدا نیست» تا «خدا هست»

اثری از آنتونی فلو

تألیف و ترجمه: سید حسن حسینی

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

۲۲۲ صفحه

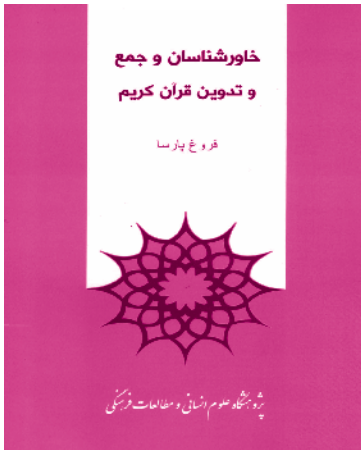
خاورشناسان و جمع و تدوین قرآن کریم

منتشر شد

مؤلف: فروغ پارسا

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

۲۹۹ صفحه

کتاب خاورشناسان و جمع و تدوین قرآن کریم به تازگی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شده است.

اگرچه اهتمام مسلمانان عرب زبان به ترجمه و تحقیق در مطالعات قرآنی خاورشناسان بیش از ایرانیان بوده، اما در زبان عربی نیز کار گسترده و عمیقی در این باره منتشر نشده است.

این پژوهش در پی ارزیابی شهبه‌هایی است که خاورشناسان به دیدگاه مسلمانان وارد آورده‌اند.

در واقع، این تحقیق به دنبال آن است که پس از تتبع در منابع اسلامی و روشن کردن دیدگاه مسلمانان و تبیین اختلاف آرای که در این میان وجود دارد، نشان دهد ایرادهای خاورشناسان تا چه حدودی مبتنی بر مستندات تاریخی و به چه نسبتی جانبدارانه است.

تبیین دیدگاه‌های مسلمانان درباره جمع و تدوین قرآن، بررسی سیر تاریخی دیدگاه‌های خاورشناسان را درباره جمع قرآن، بررسی، طبقه‌بندی و نقد شهبه‌ها و ایرادهای دانشمندان غربی مهم‌ترین بخش‌های این کتاب هستند.

دکتر فروغ پارسا، نویسنده کتاب، در مقدمه آن مسیر توجه غربی‌ها به کتاب آسمان مسلمانان را چنین روایت بررسی می‌کند: «گزارش‌های تاریخی نشان می‌دهد با ورود سپاهیان مسلمان به سرزمین‌های اروپایی در اوایل قرن هفتم میلادی، غرب مسیحی به اهمیت این کتاب پی برد و در محافل کلیسایی فعالیت‌هایی در مخالفت با آن آغاز شد. رویکرد جدلی غرب در برابر اسلام و قرآن در خلال قرون وسطی همچنان ادامه داشت و با آتش جنگ‌های صلیبی بر حرارت آن افزوده شد. تنها پس از سقوط کلیسا و دوران روشنگری بود که این ارتباط اندکی رنگ آشتی به خود گرفت. در واقع، پس از قرن شانزدهم با تاسیس آکادمی‌های اسلام‌شناسی در اروپا بود که دانشمندان غربی به فکر ترجمه قرآن افتادند و تلاش کردند به گونه‌ای علمی درباره این کتاب پژوهش کنند. از اواسط قرن نوزدهم میلادی با تحول در الهیات مسیحی و پیدایی مطالعات تاریخی درباره زندگی مسیح (ع)، مطالعه سیره پیامبر اسلام (ص) نیز در دانشگاه‌های اروپایی رونق تازه‌ای یافت. این مطالعات بیش از همه به قرآن معطوف بود. در اواسط قرن نوزدهم، قرآن پژوهی در غرب رویکردی شکاکانه پیدا کرد. اگرچه در دو دهه اخیر، به دلیل پیدایی پارادایم فرهنگ محوری در علوم انسانی، مطالعات واقع‌بینانه‌ای درباره قرآن صورت پذیرفته، ولی این رویکرد در مطالعات قرآن‌شناختی غرب همچنان ادامه دارد. باید دانست مطالعات قرآن‌شناختی غرب با انگیزه‌ها و اهداف مختلفی صورت گرفته است؛ بدون تردید، انگیزه‌های جدلی و تبلیغی در شمار مهم‌ترین اهداف این مطالعات بوده است و در همان حال نمی‌توان اهداف استعماری غرب را در این باره نادیده گرفت. از سوی دیگر، در خلال این قرون همواره دانشمندانی با انگیزه حقیقت‌جویی و دانش‌دوستی بوده‌اند که به مطالعه و پژوهش درباره قرآن علاقه نشان دهند.»

این کتاب تلاش کرده تا برخی از همین نظریات غربی‌ها درباره قرآن کریم را بررسی و نقد کند.

آنتونی فلو، فیلسوف معروف بریتانیایی که بیش از نیم قرن در دفاع از الحاد و انکار خدا، فعالیت‌ها و مباحث فلسفی گسترده‌ای را سبب شد، سال ۲۰۰۴ اعلام کرد که نظرش تغییر یافته است و دیگر به خدا اعتقاد دارد. فلو، هم در آخرین کتابش، خدا هست و هم در دیگر نوشته‌ها و مصاحبه‌ها بر این مطلب تأکید کرد که روش علمی وی، همواره «پیروی از دلیل هر جا که رود» بوده است. وی اعتقادش به وجود خدا را نیز مبتنی بر همین اصل و ملهم از روش سقراطی دانسته است.

در عین حال تردیدی نیست که آنچه آنتونی فلو در بیش از ۵۰ سال در دفاع از ایتئیسیسم نو بر جای گذاشته، گرچه دیدگاه‌ها و نظرات وی، هم در آن چند دهه و هم از سال ۲۰۰۴ به بعد حتی توسط خود وی مورد نقض و ابطال قرار گرفته است.

ترجمه کتاب خدا هست؛ چگونه معروف‌ترین ایتئیسیست جهان تغییر عقیده داد، خود به تنهایی ارزشمند و خواندنی است. در عین حال برای آشنایی علاقه‌مندان به این مباحث، فصل اول این کتاب به صورت مختصر به دوره اول حیات فکری آنتونی فلو اختصاص داده شده است.

این کتاب دو فصل دارد؛ فصل اول با عنوان اصل خدا نیست، که برگردان عنوان یکی از کتاب‌های آنتونی فلو و به عنوان نمادی از یکی از استدلال‌های مهم وی در اثبات ایتئیسیسم است، به بخش اول حیات فکری وی اختصاص دارد. فصل دوم نیز ترجمه کتاب خدا هست آنتونی فلو است. به نظر می‌رسد عنوان کتاب یعنی از اصل خدا نیست تا خدا هست آنتونی فلو، خود گویای تحولات و تغییرات فکری وی است.

دستنامه سغدی منتشر شد (دستور، داستان های گزیده، واژه نامه)

جدید ترین مجله پژوهشگاه

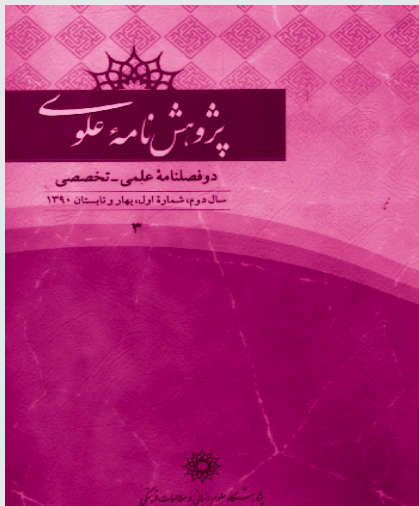
سومین شماره پژوهش نامه علوی منتشر شد

سومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «پژوهش نامه علوی» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد.

دکتر حمیدرضا آیت اللهی مدیر مسئول و دکتر علیرضا میرزا محمد سردبیر این نشریه تخصصی هستند. در این شماره از نشریه ۷ مقاله منتشر شده و ۸ عضو هیئت علمی از پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و دانشگاه های معتبر تهران و شهرستان، عضو هیئت تحریریه این فصلنامه هستند.

فهرست مقالات شماره سوم فصلنامه منطبق پژوهی به شرح ذیل است: نظارت و مبانی آن در نظام و اندیشه علوی نوشته بهرام اخوان کاظمی، گونه ها و روش های تفسیر امام علی (ع) در روایات تفسیری اهل سنت نوشته حسین خاکپور و احمد عابدی، پژوهشی در مسیر امام علی (ع) به صفین و محل جنگ صفین نوشته احمد خامه یار، سیمای امام علی (ع) در قصیده عینیه عبدالباقی العمری نوشته آفرین زارع و مرضیه کهندل جهرمی، جایگاه اهل البیت (ع) در میان امت اسلامی از دیدگاه امام علی (ع) نوشته سید علاء الدین شاهرخی، بررسی دیدگاه امام علی (ع) درباره وظایف مدیران نوشته سعید صیادی و محمد زند و کیلی، غدیر خم؛ ابتکار نبوی در نفی قدرت استیلایی نوشته مجتبی عطارزاده.

خلاصه مقالات به زبان انگلیسی نیز در انتهای این دو فصلنامه علمی تخصصی درج شده است. علاقه مندان می توانند برای تهیه نشریه با شماره تلفن ۸۸۰۵۳۹۳۵ تماس گرفته و برای خرید اینترنتی به نشانی اینترنتی WWW.IHCS.AC.IR مراجعه کنند.

مؤلف: دکتر زهره زرشناس
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان
صفحات: ۳۲۹ صفحه

دستنامه سغدی که کتاب درسی دانشگاه های کشور در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای فرهنگ و زبان های باستانی ایران است با استقبال پژوهندگان و علاقه مندان زبان سغدی به چاپ دوم رسید. این اثر از سوی انتشارات دانشگاه تهران به عنوان کتاب برتر دانشگاهی در رشته زبان شناسی، در سال ۱۳۸۸ مورد تقدیر قرار گرفت. همچنین به عنوان کتاب برگزیده گروه ادبیات پژوهشی، در سال ۱۳۸۹ از سوی بنیاد پروین اعتصامی انتخاب شد. در چاپ دوم این اثر، افزون بر بازنگری و اعمال اصلاحاتی بر چاپ نخست، کتاب شناسی سغدی روزآمد شده و به منظور دسترسی سریع تر به مطالب بخش دستوری، نمایه ای دستوری

برای آن تهیه شده است.

مطالب این دستنامه در سه گفتار، به شرح زیر، دسته بندی شده است:

گفتار نخست: معرفی زبان سغدی و تاریخچه و جایگاه آن در میان زبان های ایرانی و سرانجام آن و معرفی ادبیات و آثار به جامانده از زبان سغدی و نظام نوشتاری سه گانه آن ها. در پایان این گفتار، پیوستی مشتمل بر معرفی و توصیف ویژگی های سه خط سغدی، مانوی و سریانی و متن هایی نمونه به این سه خط همراه با حرف نویسی آمده است.

گفتار دو: دستور زبان شامل آواشناسی، صرف، نحو، واژه سازی و واژگان زبان همراه با پیوست هایی در هر مبحث مشتمل بر مثال هایی برای روشن تر شدن مباحث دستوری.

گفتار سه: معرفی سه داستان سغدی بودایی، مانوی و مسیحی به عنوان متن نمونه همراه با حرف نوشت، آوانوشت و برگردان فارسی متن ها، و واژه نامه این متن ها همراه با آوانویسی، ریشه شناسی، ذکر حالت های دستوری، برگردان فارسی و ذکر شماره مدخل واژه در کتاب فرهنگی سغدی و شماره پاراگراف در کتاب دستور زبان سغدی مانوی.

در بخش پایانی، کتابنامه، کتابشناسی زبان سغدی، واژه نامه اصطلاحات به کار رفته در دستنامه از انگلیسی به فارسی و از فارسی به انگلیسی، فهرست جدول های گوناگون کتاب و نمایه.

نویسنده کتاب در مقدمه آن نوشته است: «زبان سغدی یکی از این زبان های ایرانی است که با بررسی علمی و تجزیه و تحلیل آن، به شناخت بیشتر فرهنگ مردم گوینده آن و در نتیجه به شناخت بیشتر فرهنگ ایران و مطالعه علمی پیشینه زبان فارسی می توان دست یافت. ویژگی های زبانی و غنای فرهنگی و پیوستگی این زبان با سه دین و آیین شناخته آن زمان: بودایی، مانوی و مسیحی، بر ضرورت و اهمیت این امر می افزاید. افزون بر این، ویژگی ها و پیچیدگی های دستوری خاص زبان های ایرانی میانه شرقی یادگیری این زبان را برای دانشجویان مقاطع خاص زبان های ایرانی میانه شرقی یادگیری این زبان را برای دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و حتی دکترای ایران شناسی و فرهنگ و زبان های باستانی و میانه ایران دشوار ساخته است. باتوجه به این مسائل معرفی بیشتر این زبان به ویژه از نظر دستوری ضروری و بایسته می نمود.»

این کتاب با هدف معرفی زبان سغدی پژوهش و بر پایه مقاله «زبان سغدی»، تألیف یوتا کاپوشیدا و با استفاده از مثال های دستنامه سغدی، تألیف پرادز اکتور شروو، و «زبان سغدی» نوشته نیکلاس سیمز ویلیامز، و کتاب دستور زبان سغدی مانوی، اثر ایلیا گرشویچ و نیز با یاری جستن از مقالات و کتاب های دکتر بدرالزمان قریب نوشته شده است.

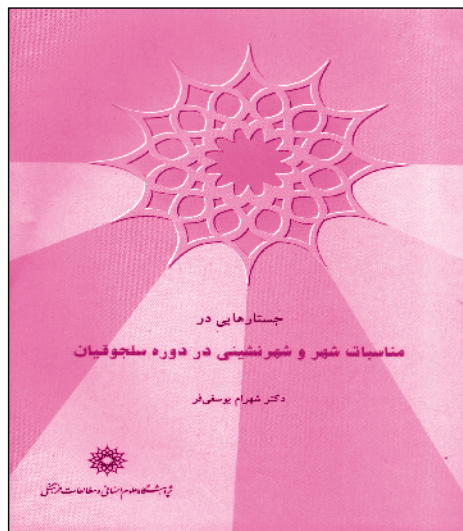
جستارهایی در مناسبات شهر و شهرنشینی در دوره سلجوقیان

درک و فهم مناسبات سلطه، ساختار سیاسی، تعامل گروه های اجتماعی با حکومت و مسائل مشابه دیگر را فراهم می آورد. همچنین مهم ترین ویژگی حکومت را در ایران که اختصاص سهیم قابل توجهی از مازاد تولید جامعه به خود است. می توان بررسی کرد و از روابط مالی حکومت با شهر، کیفیت تولید اقتصادی، مبادله در شهرها، سرنوشت مازاد تولید شهری و مسائل گوناگون این حوزه از جمله وضعیت شکل گیری مناسبات بازرگانی و ... آگاه شد.

نویسنده انتخاب دوره سلجوقیان برای بررسی در این کتاب را نیز اینگونه شرح می دهد: «دوره سلجوقی در تاریخ ایران همچون حلقه واسطی است که میراث شهرنشینی و شهرگرایی دوره تمدن اسلامی را در خود پروراند و به مراحل بالاتری رساند و از سوی دیگر به دنبال ورود مغولان به سرزمین ایران و جوامع اسلامی دیگر. مسیر تکاملی تجربه شهرنشینی ایرانی - اسلامی دچار گسست شد. تمدن اسلامی در قرون چهارم و پنجم هجری قمری در مرحله شکوفایی و تحقق ابعاد اجتماعی ویژه خود در سرزمین های مرکزی اسلامی قرار داشت. سپس در قرن پنجم به ویژه قرن ششم هجری قمری مرحله زوال و نشیب در تمدن اسلامی ظاهر گشت. در این بین شهر ایرانی دوره سلجوقیان از یک سو دوره با شکوه تمدنی اسلامی را تجربه کرد و از سوی دیگر موقعیت اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی مناسبی را، که در این دوره برای رشد مناسبات شهرنشینی به وجود آمده بود، تجربه نمود. بر این اساس شهر سلجوقی در مرحله فراتر از وضعیت شهرنشینی تمدن اسلامی قرار گرفت. مطالعه نمونه تاریخی چنین شهری باعث می شود تا با اطمینان خاطر از تحقق و بروز فرآیندهای اصلی اجتماعی، اقتصادی تمدن اسلامی، به ارزیابی و تبیین موضوعات این پژوهش در دوره فراز و فرود حکومت سلجوقیان پرداخت.»

مؤلف: دکتر شهرام یوسفی فر
قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان
صفحه ۴۲۶

کتاب جستارهایی در مناسبات شهر و شهرنشینی در دوره سلجوقیان

توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. این کتاب در ۲ بخش و ۶ فصل، موضوعاتی مانند، الگوشناسی شهر ایرانی در دوره سلجوقی، پیشینه شناسی و تحلیل الگوی شهر ایرانی - اسلامی، شهر سلجوقی: تکامل؛ شکل یابی و هویت یابی، شکل شناسی شهر دوره سلجوقی، مناسبات اقتصادی - اجتماعی شهرهای دوره سلجوقی، وضعیت تولید کالایی و وضعیت مبادله و توزیع در شهرها را بررسی کرده است.

دکتر یوسفی فر در مقدمه این کتاب با اشاره به اینکه تمدن ها از سه عنصر اصلی انسان، شهر و جهان بینی فراهم آمده اند، چنین نوشته است: «فهم پدیده شهر در تاریخ میانه ایران در جهت دهی، تعمیق برداشت و ارزیابی مناسبات قدرت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مسلط بر آن جامعه تاثیر به سزایی می گذارد. از بدو تشکیل حکومت در ایران، فرمانروایان هم به تاسیس شهر مبادرت می کردند و هم از آن به عنوان مقر حکومت خود و نمایندگانشان با اعمال حکومتی دیگر بهره می بردند. بررسی وضعیت سیاسی شهر امکان

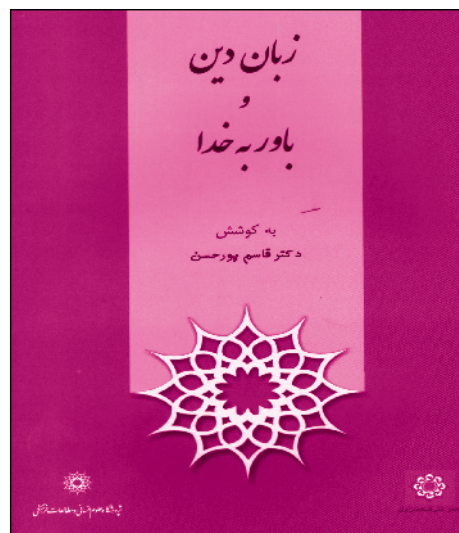
زبان دین و باور به خدا منتشر شد

اللهمی) بررسی و نقد نظریه صورت حیات (نوشته قاسم پور حسن) مروری بر مهمترین نظریه های زبان دین و نظریه زبان طبیعی دین (نوشته سید حسن حسینی) نظریه کاربرد معنا و تاثیر آن در معرفت شناسی دینی (نوشته رضا اکبری) نقد و بررسی پوزیتیویسم منطقی در مورد معناداری گزاره های الهیاتی (نوشته عباس یزدانی) دین و خدا در فلسفه نقادی کانت (نوشته حسین کلباسی) درآمدی به فلسفه دین هگل (نوشته علی اصغر مصلح) کثرت گرایی: مشکلات معرفتی - تجربی باور به خدا در ارتباط بین مومنان (نوشته امیر صادقی) و بنیان های معرفت قدسی در آراء دکتر سید حسین نصر (نوشته منوچهر دین پرست) عناوین مقالات این مجموعه هستند.

پور حسن در پیشگفتار این مجموعه در رابطه با موضوع و محتوای این اثر با اشاره به وجود رویکرد های متفاوت در فلسفه و زبان دین و معناداری آن و مروری بر تقسیم بندی این رویکردها می نویسد: «بررسی و نقد این رویکردها مهمترین هدف مقالات حاضر است. شرط اصلی نقد دیدگاهی، بررسی محققانه و روشمند دیدگاه و سپس نقد ضعف ها و سستی های آن است. نویسندگان ارجمند مقالات کوشیدند تا ابتدا توصیفی مطلوب و تحقیقی از نظریات مختلف ارائه کرده و آن گاه بر اساس بنیان های نقد علمی به بررسی انتقادی بپردازند.» برای تهیه این کتاب کافی است نام آن را به شماره ۰۱۴۴۱۰۴۳۰۰ پیامک کرده یا با شماره ۸۸۰۴۶۸۹۱ تماس بگیرید. امکان خرید اینترنتی از طریق مراجعه به سایت WWW.IHCS.AC.IR نیز امکانپذیر است.

به کوشش دکتر قاسم پور حسن
قیمت: ۸۵۰۰ تومان
صفحه ۲۸۰

این کتاب، مجموع مقالات و محصول دو مجموعه درس گفتار «مدلی در تبیین معناداری و شناختاری بودن زبان دین» و «باور

به خدا» است که طی یکسال توسط انجمن علمی فلسفه دین ایران و با همکاری گروه فلسفه دین پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی بر گزار شد. دکتر قاسم پور حسن مجموعه مقالات حاضر را به دو دسته تقسیم می کند؛ دسته نخست معناداری گزاره های دینی نزد متفکران گوناگون و با رویکردهای متفاوت را بررسی و پژوهیدند. دسته دوم باور به خدا را محور نوشتار خود قرار دادند.

نگرش فلسفی - اسلامی به مسئله معناداری زبان دین (نوشته حمیدرضا آیت

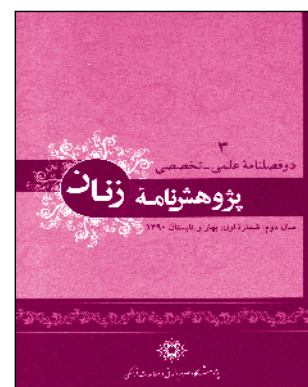
غرب شناسی بنیادی به شماره سوم رسید

سومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «غرب شناسی بنیادی» با مدیر مسئولی دکتر حمیدرضا آیت الهی و سردبیری دکتر حسین کلباسی اشتری از سوی انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی روانه بازار نشر شد. بازخوانی آرای انتقادی و بحران های فراروی دموکراسی (نوشته جلال حاجی زاده) اسطوره شناسی تطبیقی در سنت فرهنگی غرب (نوشته مریم صانع پور) زمینه ها و پیشینه فلسفه های آگزیستانس و برخی برداشت های ناصواب (نوشته نازنین صفوی مقدم) فیشته در مواجهه با فلسفه نقادی کانت (نوشته علی کرباسی زاده و نسیرین اسدیان) انواع؛ از قراردادگرایی لاک تا خوانش استعلایی و زیباشناختی کانت (نوشته رضا ماحوزی) نظریه بازی های زبانی و یگنشتاین؛ یک نظرگاه فلسفی پست مدرن درباره زبان (نوشته بیت ا... ندولو) و شرحی بر فلسفه نظری و سیاسی افلاطون (نوشته زهرا واشقانی فراهانی) عناوین هفت مقاله منشر شده در این شماره هستند. علاقه مندان می توانند برای خرید این نشریه تخصصی کافی است نام آن را به شماره ۰۴۴۱۰۴۳۰۰۰ ارسال کنند تا از سوی پژوهشگاه برای هماهنگی ارسال کتاب با آنها تماس گرفته شود. امکان خرید اینترنتی از طریق مراجعه به نشانی اینترنتی WWW.IHCS.AC.IR نیز فراهم است.

پژوهش نامه زنان در بازار نشر

سومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «پژوهش نامه زنان» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت الهی مدیر مسئول و دکتر محمد رضا جوادی یگانه سردبیر این نشریه تخصصی است. بررسی روابط همسران در فیلم های سینمایی ایران، سالهای ۱۳۸۸-۱۳۷۸ (نوشته فاطمه بدوی، حسن بلخاری قهی و عزت السادات میرخانی) نیازسنجی زنان آموزشیار شاغل در مراکز یادگیری محلی با تأکید بر ارزیابی مهارت های آموزشی، شغلی و زندگی آنها (نوشته عباس شکاری) بررسی تطبیقی مسئله رازداری در اهدای گامت و جنین (نوشته فائزه عظیم زاده اردبیلی و محدثه معینی فر) بررسی رابطه بین باورها و انتظارهای جنسیتی معلمان زن با یادگیری کلامی، ریاضی و اجتماعی دانش آموزان دبستانی در شهر اصفهان در سال تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۹۰ (نوشته فاطمه السادات موسوی ندوشن، مصطفی شریف و سیدابراهیم میرشاه جعفری) آسیب شناسی پیامد اخلاقی فمینیسم در غرب و بازتاب آن در نهاد خانواده (نوشته مریم مهاجری، نگره مقاصد شرعی و رسالت مادری نوشته عزت السادات میرخانی، نهله غروی نائینی و فاطمه همدانیان) و نگره ای تطبیقی بر «مادری» در روان شناسی و ادبیات ادیان (نوشته فاطمه همدانیان، خلیل نعمت و روشنگر خداپخش) فهرست مقالات شماره سوم فصلنامه پژوهش نامه زنان هستند. ارتباط با این فصلنامه علمی از طریق پست الکترونیک womenstudies@ihcs.ac.ir یا تلفکس ۰۳۵۵۴۷۸۸۰ امکانپذیر است.

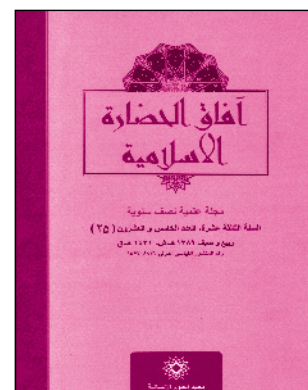
شماره دوم فصلنامه رسانه و فرهنگ منتشر شد

دومین شماره دو فصلنامه علمی پژوهشی «مطالعات میان رشته ای در رسانه و فرهنگ» به سردبیری دکتر سید حسن حسینی و مدیر مسئولی دکتر حمیدرضا آیت الهی، توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. اخلاق وبلاگ نویسی (نوشته حسن بشیر و سمانه آذرپور)، بررسی نقش تلویزیون در حوزه نقد و شیوه مناظره (نوشته عبدالرحمن حسینی فر و الهه ابوالحسنی)، پرداختن به فلسفه رسانه (نوشته سید محمد علی دیباجی و زهرا رئیس میرزایی)، شناسایی و اولویت بندی مولفه های نقش تلویزیون در توسعه فرهنگ کار آفرینی (نوشته رضا زعفریان، زهرا خرمی و قنبر محمدی الیاسی)، مدل مفهومی تبیین گفتمان حاکمیت، مردم و رسانه با رویکرد پدافند غیرعامل (نوشته احسان سلطانی فر و طاهر روشندل اربطانی)، هویت در عصر رسانه های دیجیتال (نوشته مریم صانع پور)، مرگ سوژه در هنر جدید رسانه ای (نوشته امیر نصری) و بازشناسی نقش فیلم مستند در آموزش تاریخ (نوشته ویدا همراز) فهرست مقالات شماره دوم این دو فصلنامه رسانه و فرهنگ است. ارتباط با این فصلنامه از پست الکترونیک mediastudies@ihcs.ac.ir یا تلفکس ۰۱۲۸۷۰۸۸۶۱ امکانپذیر است. برای خرید مجله نیز به نشانی اینترنتی WWW.IHCS.AC.IR مراجعه یا نام آن را از طریق پیامک به شماره ۰۴۴۱۰۴۳۰۰۰ ارسال کنید.

رتبه علمی - پژوهشی برای فصلنامه «آفاق الحضاره»

دو فصلنامه «آفاق الحضاره الاسلامیه» که به همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر می شود، حائز رتبه علمی - پژوهشی شناخته شد. هر سال، دو شماره از این نشریه به مدیر مسئولی دکتر حمیدرضا آیت الهی و سردبیری دکتر صادق آیینه وند چاپ و در اختیار پژوهشگران قرار می گیرد. آخرین و بیست و هفتمین شماره این نشریه مدتی قبل منتشر شد. «الخوارزمی طود الجبر والفک و الأسطرلاب» (نوشته دکتر قیس آل قیس)، «دراسة کنايات الید فی القرآن الکریم و الادب العربی» (نوشته محمد اسماعیل زاده)، «مدرسة محمد مهدی البصیر النقدیة» (نوشته سید سعید اعرجی و محمد علی آذرشب)، «دراسة قصيدة الفوز و الامان فی مدح صاحب الزمان» (نوشته سید ابوالفضل سجادی و ابراهیم اناری بزچلویی)، «دراسة أسلوبية فی سورة ص» (نوشته نصر الله شاملی و سمیه حسنعلیان)، «الشهادة و الشهید فی الشعر العربی المعاصر» (نوشته امیر مقدم متقی)، «دراسة فی الامثال النبویة و أثرها فی الشعر العربی» (نوشته علیرضا میرزا محمد) فهرست مقالات منتشر شده در این شماره از دو فصلنامه آفاق الحضاره هستند. علاقه مندان برای تهیه این کتاب می توانند نام آن را به شماره ۰۴۴۱۰۴۳۰۰۰ پیامک کرده یا با شماره ۰۴۶۸۹۱۸۸۰ تماس بگیرند. امکان خرید اینترنتی از طریق مراجعه به سایت WWW.IHCS.AC.IR نیز امکانپذیر است.

انتشار سومین شماره جستارهای تاریخی

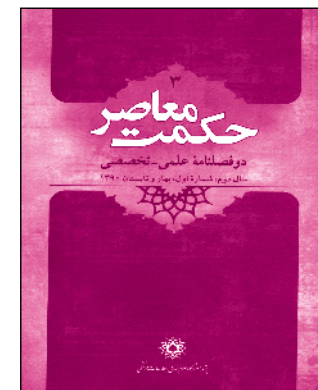
سومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «جستارهای تاریخی» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. حمیدرضا آیت‌اللهی مدیر مسئول و پروین ترکمنی آذر سردبیر این نشریه تخصصی هستند. صادق آئینه‌وند، استاد دانشگاه تربیت مدرس؛ احسان اشراقی، استاد بازنشسته دانشگاه تهران؛ پروین ترکمنی آذر، دانشیار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ ناصر تکمیل همایون، استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ الهیار خلعتبری، استاد بازنشسته دانشگاه شهید بهشتی؛ هادی عالم‌زاده، استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات؛ حسین مفتخری، دانشیار دانشگاه تربیت معلم و شهرام یوسفی فر، دانشیار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی اعضای هیئت تحریریه این فصلنامه علمی هستند.

بررسی مسائل اقتصاد سنتی در سیستان و بلوچستان دوره قاجار (نوشته میرحواص احمدزاده) بررسی تحلیلی ساختار قدرت سیاسی - اجتماعی در ایل بختیاری از قاجار به تانقلاب اسلامی (نوشته فریدون الهیاری، علی اصغر فروغی ابری و عزت‌الله عبداللهی نوروزی) نگرشی بر نقش صنایع الدوله در نوسازی صنایع و استقرار نظام پارلمانی (نوشته علی اکبر تشکری و علی اصغر چاهیان) اندیشمند ایرانی حمیدالدین کرمانی و مدیریت بحران دربار فاطمیان (نوشته فاطمه جان احمدی) تدابیر روحانیان زردشتی برای مقابله با تغییر دین به دینان؛ از سقوط شاهنشاهی ساسانی تا پایان سده چهارم هجری (نوشته روزه زین کوب و علی یزدانی راه، روح نامرئی شعر فارسی) تاثیر عامل‌های سیاسی و اجتماعی عصر پهلوی بر فراز و فرود رمانتسم فارسی (نوشته حسن زندیه و محسن اسماعیلی) و اقوام هند و ایرانی و سرزمین ایران و بیخ (نوشته مینا صفا) مقالات این شماره از نشریه جستارهای تاریخی است. جهت ارتباط با نشریه به سامانه <http://historicalstudy.ihs.ac.ir> مراجعه کنید.

سومین شماره حکمت معاصر منتشر شد

شماره سوم دو فصلنامه علمی تخصصی «حکمت معاصر» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی مدیر مسئول و سردبیر و دکتر غلامحسین خدری، قائم مقام سردبیر این نشریه علمی تخصصی است. حمیدرضا آیت‌اللهی، استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ محسن جوادی، استاد دانشگاه قم؛ نجفقلی حبیبی، دانشیار دانشگاه تهران؛ غلامحسین خدری، استاد یار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ سید حسن سعادت مصطفوی، استاد دانشگاه امام صادق (ع)؛ محمد سعیدی مهر، دانشیار دانشگاه تربیت مدرس؛ حمید طالب زاده، دانشیار دانشگاه تهران؛ سید مصطفی محقق داماد، استاد دانشگاه شهید بهشتی و هادی و کیلی، استاد یار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی هیئت تحریریه نشریه حکمت معاصر را تشکیل داده‌اند. الگوهای خداآوری در دوره معاصر و ظرفیت‌های فلسفه اسلامی (نوشته رضا اکبری)، گفتگوی عرفا و ابلیس (نوشته سید علی رضا حجازی و مریم افرافر)، استاد مطهری و نقد ایدئالیسم (نوشته عبدالرزاق حسامی فر)، استکمال و اختیار در عالم برزخ با توجه به حکمت متعالیه و قرآن (نوشته رضا رسولی شربیانی و احمد رضا هنری)، دیدگاه‌های سید حسین نصر درباره بحران محیط زیست و راه حل‌های آن (نوشته اعظم قاسمی)، بحثی درباره آینده حکمت اسلامی (نوشته علی اصغر مصلح) فهرست مقالات شماره سوم فصلنامه حکمت معاصر است.

تفکر و کودک به شماره دوم رسید

دومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «تفکر و کودک» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی مدیر مسئول و دکتر مسعود صفایی مقدم سردبیر این نشریه علمی است. ۹ هیئت علمی از دانشگاه‌های تهران و شهرستان اعضای هیئت تحریریه تفکر و کودک هستند. مندرجات این شماره از مطالب ذیل تشکیل شده است: سخن سردبیر (نوشته مسعود صفایی مقدم) بررسی تاثیر اجرای برنامه «فلسفه برای کودکان» (P4C) در افزایش هوش هیجانی دانش آموزان دختر مقطع اول راهنمایی مدرسه شهدای آزادی تهران در سال تحصیلی ۸۸ - ۸۹ (نوشته حمیدرضا حاتمی، یوسف کریمی و زهرا نوری) ادبیات داستانی کودک و نقش آن در رشد تفکر (نوشته مژگان رشتچی) بررسی استعاره در ادبیات کودک و نوجوان در چهار چوب زبان‌شناسی شناختی (نوشته شهلا شریفی و زهرا حامدی شیروان) گفتار خود محور و عملکرد کودکان پیش دبستانی در تکلیف برج لندن (نوشته زهرا طیبی) ملیحه پیله چیان و مهدیه طاهری، شناسایی عوامل موثر در پرورش خلاقیت دانش آموزان مقطع اول راهنمایی از دیدگاه دبیران، مدیران و کارشناسان آموزش اداره منطقه شش آموزش و پرورش استان تهران (نوشته مهرا فرج‌اللهی، سید علی محمد موسوی و پروانه تاجی) آیا فلسفه برای کودکان به نسبی‌گرایی می‌انجامد؟ (نوشته روح‌الله کریمی) و آموزش تفکر به کودکان راهی برای دستیابی به صلح جهانی نوشته سعید ناجی و سمیه خطیبی مقدم.

جستارهای سیاسی سوم در اختیار علاقه‌مندان

دو سومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «جستارهای سیاسی معاصر» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی مدیر مسئول و دکتر جلال درخشه سردبیر این نشریه تخصصی هستند. در این شماره از نشریه ۷ مقاله به‌عنوان ذیل منتشر شده است. رویکرد ایدئولوژی‌های سیاسی به مقله انسان‌شناسی (نوشته محمد رضا احمدی طباطبایی و جواد نوری زاده) احکام حکومتی؛ قانون اساسی و کارآمدی (نوشته سید مصطفی تقوی) مقایسه مفهوم صدور انقلاب در انقلاب‌های فرانسه و روسیه (نوشته محسن خلیلی، مریم مظفری و سید محسن موسوی زاده) کژکار کردهای سرمایه اجتماعی و نقش دین در بهبود آن (نوشته جلال درخشه و محسن رادادی) نوآوری‌های اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) در جریان‌شناسی اصلاح‌گرایانه و اصولی دوران معاصر (نوشته فرهاد زیویار) فقه و امر سیاسی (نوشته منصور میراحمدی) و موعودگرایی در الهیات سیاسی ایرانیان (نوشته رضا نجف زاده) عناوین مقالات این شماره هستند. خلاصه مقالات به زبان انگلیسی نیز در انتهای این دو فصلنامه علمی تخصصی درج شده است. علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه نشریه به شماره تلفن ۸۸۰۵۳۹۲۵ تماس گرفته و جهت ارتباط با نشریه به سامانه <http://politicalstudy.ihs.ac.ir> مراجعه کنند.

انتشار شماره سوم زبان شناخت

سومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «زبان شناخت» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. حمیدرضا آیت‌اللهی مدیر مسئول، زهره زرناس سردبیر و فرزانه وزوانی قائم مقام سردبیر فصلنامه زبان شناخت هستند. ژاله آموزگار، استاد بازنشسته دانشگاه تهران؛ ابوالقاسم اسماعیل پور، استاد دانشگاه شهید بهشتی؛ محمود جعفری دهقی، دانشیار دانشگاه تهران؛ حسن رضایی باغ‌بیدی، دانشیار دانشگاه تهران؛ زهره زرناس، استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ ویدا شاققی، دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی؛ احمد صفاری مقدم، دانشیار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ مصطفی عاصی، استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ یحیی مدرس، استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و کتابیون مزداپور، استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی از اعضای هیئت تحریریه این فصلنامه علمی هستند.

به سوی چارچوب سیاست زبانی ملی (نوشته طاهره احمدی پور) بررسی ساخت های مصدری در برخی گویش های استان اصفهان (نوشته محمد مهدی اسماعیلی) نیایشی برای پدرزگی (نوشته رحمان بختیاری و مریم جباری) افعال قیدگون (نوشته والی رضایی و سید حمزه موسوی) وام واژه خدیو در شاهنامه فردوسی (نوشته زهره زرناس) ماهیت واژه درج شده در وام واژه های انگلیسی در زبان فارسی بر مبنای نظریه پهبنگی (نوشته بتول علی نژاد و ملیحه رحیمی) ضمائر سکایی (نوشته مهشید میرفخرایی و محسن میرزایی) چند برداشت از یک واژه در گزیده های زادسپرم (نوشته مهدی شاکری) و ارائه قرآنی جدید از یکی از کلمات کتاب زند بهمن یسن (نوشته جواد لطفی نوردی) مقالات این شماره از نشریه جستارهای تاریخی هستند.

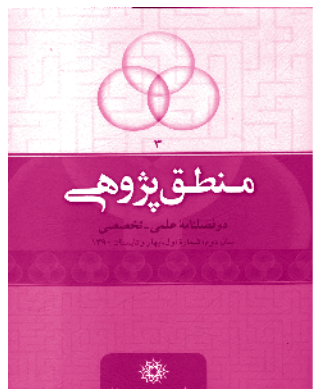

سومین شماره منطق پژوهی در بازار نشر

سومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «منطق پژوهی» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی انتشار یافت. حمیدرضا آیت‌اللهی مدیر مسئول، سید محمد علی جتتی سردبیر و غلامرضا ذکیانی قائم مقام سردبیر این نشریه علمی تخصصی هستند. در این شماره از نشریه منطق پژوهی ۷ مقاله به این عناوین منتشر شده است:

بازتاملی انتقادی در بهره گیری از سور مرتبه دوم در تحلیل شرطی لزومی (نوشته محمد ایزدی و علی رضا دارابی) نظریه فرا ارزشگذارها، ابهام و پارادوکس خرمن (نوشته داود حسینی) تحلیل پارادوکس دروغگو در چهارچوب نظریه ساختاری گزاره‌ها (نوشته علی رضا دست افشان) جهان های ناممکن و متون التفاتی از نگاه پریست (نوشته بهنام ذوالقدر و فرشته نباتی) تعریف های ارسطویی فرفوربوس از جنس و نوع: مقایسه برداشت ابن سینا و بارنز (نوشته مهدی عظیمی) تحلیل عموم های سه گانه اصول فقه در منطق جدید (نوشته اسدالله فلاحی) و اشیل به لاک پشت چه گفت؟ (نوشته هومن محمد قربانیان)

ارتباط با این فصلنامه از پست الکترونیک eqtesadjpajuhi@ihcs.ac.ir یا تلفکس ۸۸۶۱۲۸۷۰ امکانپذیر است. برای خرید مجله نیز به نشانی اینترنتی WWW.IHCS.AC.IR مراجعه یا نام آن را از طریق پیامک به شماره ۳۰۰۱۴۴۱۰۴ ارسال کنید.

اولین شماره «اقتصاد تطبیقی» منتشر شد

اولین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «اقتصاد تطبیقی» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی مدیر مسئول، دکتر احمد کتابی سردبیر و دکتر سید سجاد علم الهدی، قائم مقام سردبیر این نشریه علمی است. حق معاش، اصل موضوعه اقتصادی اسلامی (نوشته سید محمد رضا امیری طهرانی)، تحلیل بر مناسبات تولیدی و نوع مالکیت در ایران و تاثیرات آن بر دیوان سالاری عصر قاجار (نوشته حمید تنکابنی)، سرمایه اجتماعی چگونه وارد تابع تولید می شود؟ طراحی یک الگوی نظری و آزمون آن در چارچوب یک مدل رشد درونزا (نوشته حسن دلیری و محسن رنایی)، تحلیل اقتصادی آزادی (نوشته محسن رنایی)، اقتصاد اسلامی، تخصیص درآمد و رفتار مصرفی (نوشته سید سجاد علم الهدی و عبدالعظیم آق آتابایی)، بررسی تطبیقی مکتب اقتصاد اسلامی و اقتصاد سرمایه داری (کلاسیک) (نوشته میثم کوچک زاده)، مسئله داوری در حقوق مالکیت؛ صورتبندی، طراحی مکانیسم و استخراج تابع بهترین عکس العمل (BRF) در چهارچوب نظریه بازی نوشته شهرام معینی و محسن رنایی) فهرست مقالات شماره اول فصلنامه اقتصاد تطبیقی است.

برای سفارش این نشریه و دیگر نشریات پژوهشگاه کافی است نام آنها را به شماره ۳۰۰۱۴۴۱۰۴ پیامک کنید تا برای هماهنگی های بعدی ارسال نشریات با شما تماس گرفته شود.

فرهنگ کوچک زبان پهلوی به چاپ پنجم رسید

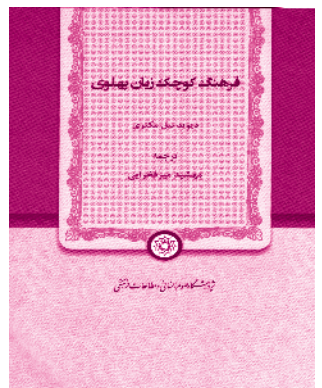
مؤلف: دیوید نیل مکینزی / مترجم: دکتر مهشید میرفخرایی

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان / ۴۲۸ صفحه

چاپ پنجم کتاب فرهنگ کوچک زبان پهلوی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی روانه بازار نشر شد. این اثر از یک مقدمه با عنوان کوتاه نوشت و نشانه ها و سه بخش پهلوی-فارسی، فارسی-پهلوی و پیوست ها و واژه نامه پهلوی تشکیل شده است.

مترجم کتاب فرهنگ کوچک زبان پهلوی در یادداشت اول کتاب به این موضوع اشاره می کند که این کتاب ترجمه ای از فرهنگ کوچک پهلوی است و دربردارنده حدود چهار هزار واژه رایج زبان فارسی میانه است. گردآورنده فرهنگ کوشیده تا واژه های مشکوک را کنار نهد اما این کتاب پژوهشگر را از مراجعه به فرهنگ های دیگر بی نیاز نمی کند بلکه بیشتر نیاز دانشجویان این رشته را برآورده می سازد.

مؤلف در چاپ دوم این فرهنگ (۱۹۸۶) تغییراتی داده که به صورت پیوستی ضمیمه کتاب شده است. در ترجمه این پیوست به متن اصلی انتقال یافته است تا کار مراجعه کننده به فرهنگ آسان تر باشد.

دومین همایش فلسفه رسانه برگزار شد

دومین همایش فلسفه رسانه توسط گروه مطالعات رسانه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی یکشنبه ۱۴ اسفند برگزار شد.

در این همایش صاحب نظران و کارشناسان حوزه رسانه در ۵ محور ماهیت معنا و فلسفه نظری و عملی رسانه، هرمنوتیک رسانه، تکنولوژی و رسانه های جمعی، مبانی هستی شناختی و معرفت شناختی رسانه و رسانه ها و عصر دیجیتال سخنرانی کردند. دکتر حسن خجسته، دکتر غلامرضا آذری، دکتر حسن بشیر، دکتر اصغر فهیمی فر، دکتر محمد اخگری و دکتر قاسم پور حسن تعدادی از سخنرانان این همایش بودند. خلاصه کوتاهی از مباحث مطرح شده در این همایش را بخوانید...

اندیشه های ارتباطی «پرداخت و گفت: مکاتب حوزه ارتباطات و رسانه طیف های گوناگونی را دربر می گیرند.

وی از «هو دالزی دانکن» به عنوان یکی از مصلحان یا دلسوزان رسانه های در جهان یاد کرد و افزود: او مصلح رسانه ای است، زیرا اساسا با یک نواختی پیام و این که پیام یا برنامه ای صرفا تولید شود، مخالفت می کرد و تاکید داشت که در جای جای یک پیام یا برنامه رسانه ای باید به سهم مخاطب توجه شود.

آذری سپس به بیان یکی از مهم ترین دیدگاه های «هو دالزی دانکن» پرداخت و گفت: او در مقاله ای با عنوان «جستجویی برای نظریه اجتماعی ارتباطات در جامعه شناسی آمریکا» که در سال ۱۹۷۶ نوشته شد و پایه بسیاری از مباحث انتقادی دهه های پس از خود قرار گرفت، می گوید: «علم ارتباطات و ریشه های تاریخی پژوهش های آن بی تردید مرهون تلاش های مکتب شیکاگو و اعضای آن است».

وی افزود: دانکن مفاهیمی مثل طبقه، ساختار اجتماعی، رفتار طبقه ای، جامعه، هدف و روش را به عنوان ابزار شناخت یک مکتب مطرح می کند. اگر خواهیم مکتبی را به خوبی بشناسیم باید به مواردی مانند حضور اندیشمندان در یک مکان جغرافیایی، همراهی اندیشمندان دگراندیش، برنامه ریزی های مدون برای پیشبرد کارهای مکتب، وجود چند نحله روشی به شرط تأیید نقد و تفسیر مطلوب آن، ابداع روش شناسی های نظام مند برای توصیف دقیق پدیده ها، ایجاد مجله ها یا نشریه های علمی و پژوهشی، تولید ادبیات نظری متقن برای توسعه آن حوزه علمی و همچنین

در ابتدا دکتر امیررضا سپنجی با ابراز امیدواری از این که مباحث این همایش با طرح موضوعات مختلف فکری بتواند به جهت گیری فلسفه رسانه منجر شود، از تدوین این مباحث در قالب یک کتاب چهار جلدی خبر داد و گفت: بخشی از این اثر به موضوع اخلاق رسانه ای خواهد پرداخت که در این بخش می کوشیم از اندیشمندان فعال در حوزه اخلاق رسانه ای بهره بگیریم.

وی افزود: سال آینده با گسترش پژوهش در زمینه فلسفه رسانه، مکتوبات این حوزه توسعه می یابند و با برنامه ریزی های انجام شده در سال آینده دست کم هر دو هفته یکبار شاهد برگزاری این نشست ها برای توسعه رشته فلسفه رسانه خواهیم بود. سپس دکتر غلامرضا آذری در سخنانی به اهمیت ایجاد رشته فلسفه رسانه پرداخت و گفت: این رشته از جمله رشته هایی است که جای آن در دانشگاه های کشورمان خالی است. اکنون در دانشگاه ها واحدهای درسی مانند نظریه های ارتباطات و تاریخ ارتباطات را تنها در حد چند واحد مستقل و آرایه یک درس داریم اما آرایه این درس در قالب واحدها نمی تواند دانشجویان را به تالیف اثر تحقیقی یا یک اثر تالیفی مناسب رهنمون کند.

آذری با بیان این که در حوزه ارتباطات نمی توان تالیف را مستقل از ترجمه دانست گفت: در حقیقت تالیف های حوزه ارتباطات امتزاجی است بین تالیف و ترجمه و تلفیق این دو حوزه با یکدیگر تجربه دانشگاهی و سلاقی متفاوت در این عرصه را می طلبد.

استاد ارتباطات دانشگاه آزاد سپس به آرایه مقاله ای با موضوع «بررسی مکاتب

با تدریس دکتر آیت الهی برگزار شد

کارگاه نقد و بررسی براهین اثبات وجود خدا

کارگاه «نقد و بررسی براهین اثبات وجود خدا (در جریان اندیشه غربی و اندیشه اسلامی)» با حضور دکتر حمیدرضا آیت الهی، به مدت ۱۰ جلسه در بهمن و اسفند سال گذشته برگزار شد. خلاصه ای از مباحث مطرح شده در این کارگاه را بخوانید. فایل صوتی و تصویری این کارگاه هم اکنون بر روی سایت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی قابل دسترسی است.

جلسه اول: با توجه به زیر سؤال بردن علل و دلایل وجود خدا در میان متفکران، چه در سنت غربی و چه در سنت اسلامی، آشنایی با این مباحث به فهم مسائل و رویکردهای موجود به براهین اهمیت خاصی در دوران کنونی دارد. از جمله کسانی که علل وجود خدا را زیر سؤال برده اند می توان به مارکس، فروید و کنت و... اشاره کرد. هیوم و کانت نیز در زمره کسانی قرار می گیرند که دلایل وجود خدا را نقد و رد کرده اند.

به طور کلی براهین مطرح در این زمینه را می توان به دو دسته تقسیم کرد: براهین اثبات وجود خدا و براهین اثبات عدم وجود خدا. جریان های مختلف در این زمینه را می توان در ۵ جریان دسته بندی کرد:

۱- جریانی که دلایل اثبات وجود خدا را مطرح می کند.

۲- جریانی که دلایل اثبات وجود خدا را رد می کند (مثل کانت و هیوم و راسل).

۳- جریانی که در قرن ۱۹ علت اعتقاد به وجود خدا را زیر سؤال می برد.

۴- جریانی که در قرن بیستم علاوه بر رد دلایل و اعتقاد،

واقعیت مجازی را از راه «وب» و «۰ و ۱» و «بیت‌ها» از خود بسازد. وی ویژگی مهم دیگر اینترنت را تعاملی بودن آن دانست و گفت: فضای رسانه‌ای می‌تواند در عین گیرنده بودن، قابلیت فرستندگی هم داشته باشد. برخی از فلاسفه از این پدیده به عنوان «هستی دیجیتال» یاد می‌کنند که وضعیت نگاه ما را نسبت به رسانه تغییر داد. در این نگاه دنیای «بیت» جایگزین دنیای اتم شد که دو دستاورد مهم داشت نخست آن که بیت همه چیز را سبک می‌کند چون وزن ندارد و دوم آن که نظام ارزش و مقیاس را در جامعه تغییر می‌دهد چون قیمت ندارد. نویسنده کتاب «ژورنال‌سیسم رادیویی» افزود: در این دنیا اطلاعات، به داده‌های دیجیتال یا دیتا تبدیل شده‌اند که از طریق صوت و تصویر قابل استفاده‌اند. وی سپس به طرح این سوال پرداخت که آیا داده به عنوان یک شخص می‌تواند مطرح شود یا خیر؟ و در پاسخ گفت: برخی معتقدند دیتا سه ویژگی مهم خرد، خودآگاهی و وجدان را دارد. پس چرا آن‌ها را به عنوان موجودی دارای فهم در نظر نگیریم؟ داده یا دیتا دارای نوعی از توانمندی است که می‌تواند بیاموزد، بفهمد و با وضعیت‌های تازه ارتباط برقرار کند. برخی از این وضعیت جدید به عنوان تکامل فرابیولوژیک یاد می‌کنند و می‌گویند که تکامل بیولوژیک انسان به پایان رسیده و انسان در حال گذار از دوره تکامل فرابیولوژیک است.

وی افزود: مجموعه‌ای از این اندیشه‌ها به «عرفان سایبری» منجر شده است که برخی از عناصر عرفانی مثل وحدت، حرکت و رستاخیز را همانندسازی و در فضای سایبری بررسی کرده‌اند و معتقدند که می‌توان کل این اطلاعات را منسوب به فردی دانست که آن را برنامه‌ریزی می‌کند و به آن جهت می‌دهد. بر این مبنا دیتا در بستر اینترنت هیچ‌گاه از بین نمی‌رود بلکه از شکلی به شکل دیگر تغییر می‌کند. اخگری ادامه داد: برخی مفاهیم مانند این که «هیچ عملی در هستی از بین نمی‌رود و اثرش به جا می‌ماند» که درک آن برای ما دشوار بود در امروزه سایبر به خوبی حل کرده و آن را در قالب فضای دیجیتال به ما نشان داده است.

وی با بیان این که نباید درباره رسانه‌های نو صرفاً از رسانه‌های غربی بهره گرفت و می‌توان با نگرش‌های فلسفی و حکمت‌های ایرانی اسلامی نیز برای این کار استفاده کرد گفت: بررسی این که داشته‌های ما در این حوزه چه بوده‌اند و چگونه می‌توان پدیده‌های جدید مثل فلسفه رسانه را از این راه کاوید، می‌تواند به توسعه فلسفه اسلامی و ایرانی در این زمینه کمک کند. به هر حال بخشی از عرفان هم تخیل است و باید دید آیا می‌توان از این رهگذر به حوزه‌های تازه و پدیده‌های جدید وارد شد یا خیر.

در ادامه این همایش یک روزه مباحث «مطالعات زیبایی‌شناختی سینما و تلویزیون»، «دریدا و مساله نوشتار رسانه» و «نظریه خوف و رجا در مقایسه با نظریه اضطراب» با حضور کارشناسان حوزه‌های فلسفه و ارتباطات بررسی قرار شد.

ارایه روش‌های پژوهشی علمی و عملی برای کاربرد آن علم در امور روزمره توجه کنیم.

وی از ارتباطات به عنوان رشته‌ای یاد کرد که هم به عنوان یک حوزه و هم به عنوان یک رشته در سطح دنیا مطرح است و اقدام پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی را در برگزاری این نشست‌ها ستودنی دانست و افزود: این نشست‌ها زمینه را برای برداشتن گام‌های جدی‌تر در این حوزه تسهیل خواهند کرد.

سپس دکتر محمد اخگری به تشریح مقاله خود با موضوع «آزورزی در فضای سایبر» پرداخت و گفت در حوزه فلسفه رسانه با نگرش‌های مختلفی روبه‌رویم که هر یک از آن‌ها ابعاد فلسفی رسانه را مورد بررسی قرار داده‌اند. من به مباحثی در زمینه عرفان و مدرنیته علاقه‌مند شدم که دانشمندان دانشگاه «زیگن آلمان» به آن پرداخته بودند. این پژوهش‌ها از عرفان در فضای سایبر سخن می‌گویند.

وی افزود: نگاه عرفانی به فضای سایبر با دیدی عامیانه و از دریچه عرفان‌های کاذب به موضوع عرفان نمی‌نگرد، بلکه منظور این است که در فضای سایبر و رسانه‌های نو چه معرفت عرفانی و چه نگاه آزرورانه‌ای می‌توانیم نسبت به رسانه سایبری داشته باشیم؟ در اندیشه اسلامی هم عرفان در کنار فلسفه دیده می‌شود و مورد بررسی قرار می‌گیرد.

نویسنده کتاب «فلسفه رسانه چیست؟» گفت: رسانه‌های نو با انقلاب دیجیتال و عصر شبکه پدید آمده‌اند. با گسترش وسایل ارتباط جمعی و ماهواره‌ها و به ویژه پیدایش شبکه جهانی اینترنت و پیدایش رسانه‌های دیجیتال، سپهر رسانه‌ای نسبت به گذشته کاملاً دگرگون شد. در سپهر رسانه‌های الکترونیک، ارتباط تنها یک‌سویه بود اما رسانه‌های دیجیتال، فضای ارتباط دوسویه و تعاملی را فراهم کردند.

اخگری با بیان تفاوت انقلاب‌های دیجیتال و صنعتی گفت: تفاوت انقلاب دیجیتال با انقلاب صنعتی تکثیر شیء در انقلاب صنعتی و تکثیر کار در انقلاب دیجیتال است. به این مفهوم که برنامه یا کاری که در فضای سایبر نوشته می‌شود، قابلیت تکثیر بی‌نهایت می‌یابد و این مزیت انقلاب دیجیتال و عصر شبکه است.

وی سپس به همانندسازی نمادهای زندگی بشری در فضای سایبر پرداخت و گفت: اندیشمندانی مانند «بودریار» معتقدند که در این نوع رسانه‌ها واقعیت با نمادهایی از واقعیت جایگزین می‌شود و فهم و تشخیص میان واقعیت و نماد از میان می‌رود و همین امر شناخت واقعیت را دشوار می‌کند.

اخگری افزود: اینترنت به عنوان یک رسانه با جهانی بودنش واقعیت زمان و مکان را از بین می‌برد. ما در این فضا، با نوعی زمان بی‌زمان و مکان بی‌مکان روبه‌رو هستیم. مفهوم انقباض زمان و مکان را هایدگر به خوبی توضیح داد مبنی بر این که تکنولوژی حتی نحوه رشد گیاه را به ما نشان می‌دهد. امروز هر انسانی می‌تواند یک

اثبات می‌کند که خدا نیست (دلایل بر انکار وجود خدا را مطرح می‌کند).

۵- جریان‌هایی که اثبات می‌کند خدا از ابتدا معنادار نیست که از بود و نبودش صحبت کنیم.

بحث از دلایل اثبات وجود خدا که در سنت غربی چند دلیل بوده که اهم آنها عبارتند از:

۱- برهان‌های وجودی (در این برهان نفس خود مفهوم خدا نشان دهنده وجود داشتن خداست.)

۲- برهان‌های جهان‌شناختی (در این برهان‌ها بر اساس اخذ یک واقعیت عالم و توجیه وجود آن، به این نتیجه می‌رسیم که باید خدایی وجود داشته باشد.)

۳- برهان نظم

۴- برهان تجربه دینی ۵- برهان اخلاقی و...

در سنت اسلامی براهین مطرح شده عبارتند از: ۱- برهان حدوث که از سوی متکلمین مطرح شده است. ۲- برهان امکان و وجوب

-برهان‌های صدیقین

فاعلی ۳- برهان برگرفته شده از امکان و وجوب ۴- برهان برگرفته شده از درجات کمال و برهان پنجم نیز شبیه برهان نظم است که در بحث از برهان نظم طرح و بررسی شد.

طرح براهین جهان‌شناختی و انتقادات کانت و هیوم بر آن و طرح برهان حدوث و قدم متکلمین و برهان امکان فقری در سنت اسلامی در جلسه ششم ادامه داشت.

طرح برهان نظم و بیان انتقادات وارد شده بر آن، طرح و نقد برهان تجربه دینی، طرح و ارزیابی برهان اخلاقی همراه با بررسی نظریات اشاعره و معتزله در خصوص حسن و قبح شرعی یا عقلی مسائل اخلاقی به ترتیب موضوعات بررسی شده در جلسات هفتم تا نهم بودند. در جلسه پایانی این کارگاه نیز برهان‌های رد وجود خداوند از جمله برهان شر که در قرن بیستم مطرح شده، طرح و بررسی شد.

جلسات دوم و سوم این کارگاه به نقد و بررسی برهان‌های وجودی که توسط آنسلم و مشابه دیگری که توسط دکارت مطرح شده است اختصاص پیدا کرد. در این جلسات ایرادات وارد شده بر برهان وجودی از جمله نقدهای کانت بر آن مطرح شد. بیان برهان صدیقین و نقد و ارزیابی آن و عرضه تقریری جدید از آن موضوع جلسه چهارم کارگاه بود.

در جلسه پنجم ضمن بررسی و طرح برهان‌های جهان‌شناختی همچون برهان حدوث و قدم و برهان امکان و وجوب و برهان علیت، تاکید شد که تمام برهان‌های جهان‌شناختی اولاً مبتنی بر علیت و بعد مبتنی بر ابطال تسلسل هستند. بر این اساس توماس آکویناس از جمله کسانی است که از این

دست برهان‌ها را مطرح کرده و ۵ برهان را مطرح می‌کند: ۱- برهان برگرفته از حرکت

۲- برهان برگرفته شده از علیت و علیت

۳- برهان برگرفته شده از علیت و علیت

۴- برهان برگرفته شده از علیت و علیت

۵- برهان برگرفته شده از علیت و علیت

فهرست کتاب های جدید کتابخانه پژوهشگاه

کتابخانه مرکزی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به عنوان یکی از کتابخانه های بزرگ و مرجع در حوزه علوم انسانی ماهانه کتاب های جدیدی را به فهرست داشته های خود اضافه می کند. کتاب های زیر مجموعه کتاب های فارسی و جدید این کتابخانه است. بخشی از این فهرست مربوط به کتاب هایی است که در سال گذشته تهیه شده و بخشی هم کتاب های جدید تر هستند.

- آشنایی با تاریخ ادبیات جهان از کهنترین زمان تا امروز / مسعود گلزاری، حمیدرضا ناظمی راد. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- آشنایی با کتابخانه و اصول کتابداری / مولف نصرت ریاحی نیا. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۹.
- آموزش مهارت های سواد اطلاعاتی / نرگس خاکی، مرضیه سیامک، ویراستار علمی جیران خوانساری؛ ویراستار ادبی عبدالحسین طالعی. - تهران: نشر کتابدار؛ دانشگاه قم، ۱۳۸۹.
- آهنگ شعر فارسی: وزن، قافیه و ردیف / محمود فضیلت؛ ویراستار جلیل تجلیل. [ویراست ؟]. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی؛ کرمانشاه، ۱۳۸۸.
- اخلاق پژوهش و نگارش / به کوشش نرگس خاکی؛ ویراستار علمی و ادبی عبدالحسین طالعی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- افسانه های توسعه اقتصادهای ناکار آمد قرن بیست و یکم / اسوالدو د ریورا؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: اختران، ۱۳۸۷.
- الیاب فی مرآة الادب العربی و الفارسی / علی پیرانی شال. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)؛ دانشگاه تهران، مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها، ۱۳۸۷.
- العروض والقافیه / جواد سعدون زاده. - اهواز: دانشگاه شهید چمران، ۱۳۸۵.
- الفیای کاربردی مدیریت تغییر: چگونه با شناخت و غلبه بر موانع فکری کارکنان، تغییرات استراتژیک ضروری را در سازمان ها و شرکت ها ایجاد کنیم؟ / نوشته استوارت بلک، هال بی گریگرسون؛ ترجمه مرضیه کیفیادی؛ ویرایش مرضیه فخرایی. - تهران: آینده پژوه، ۱۳۹۰.
- المصطلحات المتداوله فی الصحافه العربیة / محمدرضا عزیزی پور. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۹۰.
- ایدئولوژی و روابط بین الملل در دنیای مدرن / آن کاسلز؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی، مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها، ۱۳۸۰.
- انمه علیهم السلام و علم اصول / احمد میرعمادی؛ تهیه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. پژوهشکده فقه و حقوق. - قم: موسسه بوستان کتاب (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۷.
- بررسی طنز در بوستان / محمدعلی علومی. - تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۸۷.
- برنامهریزی استراتژیک در سازمان های عمومی و غیرانتفاعی / جان ام. برایسون؛ ترجمه مهدی خادمی گزاشی، قربان برارنیا؛ ویرایش حامد عبداللهی، سحر نیکزاد. - تهران: آریانا، ۱۳۸۸.
- بهشت و قدرت: آمریکا و اروپا در نظام نوین جهانی / رابرت کان؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۸۲.
- بیدل دهلوی / علی اکبر ولایتی. - تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۰.
- تاریخ ایران از ورود مسلمانان تا پایان طاهریان / حسین مفتخری، حسین زمانی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی ایران در دوره های افشاریه و زندیه / رضا شعبانی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- تاریخ خلیج فارس و ممالک همجوار / محمدباقر وثوقی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۸۹.
- تاریخ خوارزمشاهیان / الهیار خلعتبری، محبوبه شرفی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۸۰.
- تاریخ صدر اسلام (عصر نبوت) / غلامحسین زرگری نژاد. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- تاریخ نگاری در سده بیستم از عینیت علمی تا چالش پسمادرن / گنورگ ایگرس؛ ترجمه عبدالحسین آذرنگ. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- حاکمان همیشگی سرزمین آفتاب تابان: نقش و جایگاه حزب لیبرال دموکرات در صحنه سیاسی ژاپن / مهرداد جمالیان داربانی. - تهران: مهرداد جمالیان داربانی، ۱۳۸۶.
- حکمت و دیالکتیک: گفتارهایی در اندیشه و روش دکتر محمود احمدی نژاد رئیس جمهوری اسلامی ایران / مجتبی زارعی؛ با مقدمه حمید مولانا. - قم: مجنون، ۱۳۸۷.
- دستاورد اجرا: متصل ساختن استراتژی به عملیات برای دستیابی به مزیت رقابتی به همراه بررسی سیر تکاملی کارت امتیازی متوازن / رابرت کاپلان و دیوید نورتون؛ [مترجم] محمدرضا عاطفی. - تهران: تاب، ۱۳۹۰.
- دستور زبان ارمنی (برای فارسی زبانان) / محمد ملک محمدی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
- رساله در وحدت وجود / اثر محمدعلی مدرس مطلق؛ باحواشی و تعلیقات احمد شیخ الاسلام روحانی. - آبادان: نشر پرسش، ۱۳۷۹.
- روابط و مناسبات بین فردی در اجتماع از دیدگاه قرآن / اشرف بروجردی. - تهران: کویر، ۱۳۹۰.
- روشهای سالیانی در باستان شناسی / فرانتس بحرالمولمی شاپورآبادی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۹۰.
- زندگانی، افکار و آثار مولف فرهنگ نظام سید محمدعلی داعی الاسلام / مصطفی مجد. - بندرعباس: دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۹.
- زیور سخن در بدیع فارسی / نگارش محمدعلی صادقیان. - یزد: دانشگاه یزد، ۱۳۷۹.
- سفرنامه عراق عجم / نوشته ناصرالدین شاه قاجار. به ضمیمه تاریخ و جغرافیای راه عراق عجم / نوشته محمدحسن خان اعتمادالسلطنه؛ به تصحیح میرهاشم محدث. - تهران: اطلاعات، ۱۳۸۷.
- سیاست و حکومت در ایالات متحده / محمد امجد. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- شمیم عدالت: تحلیل مفهوم عدالت و تاثیر آن بر حقوق کیفری (با تکیه بر آموزه های اسلامی) / حمید دهقان. - قم: رسالت، ۱۳۸۴.
- عرفان هندویی و اسلامی / رابرت چارلز زینر؛ ترجمه نوری سادات شاهنگیان. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
- فهرستبندی و منابع اطلاعاتی / مولفان زهیر حیاتی، طاهره جوکار. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- قرآن، روانشناسی و علوم تربیتی / تهیه و تنظیم بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، دانشگاه علوم پزشکی تبریز؛ همکاران محسن عباس نژاد... [و دیگران]. - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۵.
- قرآن و طب / زیر نظر بنیاد پژوهش های قرآنی حوزه و دانشگاه، دانشگاه شاهد؛ نویسنده محسن عباس نژاد. - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۵.
- قرآن و علوم روز / تهیه و تنظیم بنیاد پژوهش های قرآنی حوزه و دانشگاه؛ همکاران محسن عباس نژاد و... [دیگران]. - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۸.
- قرآن و علوم روز: قرآن و ادب (۲) / تهیه و تنظیم بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، دانشگاه الزهراء، با همکاری دانشگاه اصفهان؛ همکاران محسن عباس نژاد... [و دیگران]. - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۷.
- گزارش شکارهای ناصرالدین شاه قاجار / تصحیح و پژوهش فاطمه قاضیان. - تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.
- [ایران] قوانین و احکام]
- مجموعه پرسش و پاسخ های حقوقی در حقوق خانواده / معارنات آموزش فقه قضاییه. - تهران: جاردانه؛ جنگل، ۱۳۸۷.
- مجموعه مقالات قرآن و اقتصاد / زیر نظر بنیاد پژوهش های قرآنی حوزه دانشگاه امام صادق (ع)؛ گردآوری حسین عبوشلو. - تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۸۷.
- مجموعه مقالات همایش سیاست و اقتصاد در شرق آسیا با تاکید بر چین و ژاپن / دبیر علمی همایش مسعود درخشان. - تهران: دانشگاه علامه طباطبایی - دانشکده اقتصاد - مرکز تحقیقات اقتصاد ایران، ۱۳۸۴.
- مجموعه مقالات همایش ملی قرآن و علوم طبیعی / تهیه و تنظیم دانشگاه آزاد اسلامی؛ مشهد: زیر نظر بنیاد پژوهش های قرآنی حوزه و دانشگاه؛ همکاران محسن عباس نژاد و... [دیگران]. - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه؛ سخن گستر، ۱۳۸۵.
- مجموعه مقاله های همایش نگین خاتم / به کوشش نعمت اله ایران زاده. - تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، مرکز چاپ و انتشارات، ۱۳۸۸.
- مدیریت گردشگری فرهنگی / پریسیلا بونی فیس؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۸۷.
- مدیریت مآخذ فارسی با اندونو X / مولفان ابودر رضانی، ابوالفضل رضانی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- مرجع شناسی (عمومی و تخصصی فارسی و غیرفارسی) / ویلیام ای. کنس؛ به کوشش حمید محسنی؛ ترجمه همراه با افزوده های فارسی از آیدین آذری، حمید محسنی و محسن عزیزی. - تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
- مرجع شناسی لاتین / نویسنده کریشان کومار؛ ترجمه همراه با افزوده ها از جیران خوانساری و مرضیه سیامک. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۹.
- مرجعی پیشرفته برای ترجمه / بزیل هنتیم، جرمنی ماندی؛ ترجمه مریم جابری؛ زیر نظر فریبرز مجیدی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
- مسایل مجموعه سازی در کتابخانه های ایران: مجموعه مقاله های چهارمین همایش سراسری اتحادیه انجمنهای علمی - دانشجویی کتابداری و اطلاع رسانی ایران (ادکا) ۱۳۹۰ / به کوشش ابراهیم افشارزنجانی، ملیحه عربخانی. - تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
- مطالعات میان رشته ای کتابداری و اطلاع رسانی: وضعیت موجود، چشم انداز مطلوب: مجموعه مقالات سومین همایش سراسری اتحادیه انجمن های علمی دانشجویی کتابداری و اطلاع رسانی ایران (ادکا) / با همکاری انجمن علمی دانشجویی کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه شیراز؛ به کوشش نرگس نشاط، محمدجواد اشتری، پریسا پارسایار. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۹.
- نظریه های اقتصاد سیاسی / جمیزای کاپوراسو، دیوید پی. لوین؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: ثالث، ۱۳۸۷.
- نقد ادبی / محمد کاظم حاج ابراهیمی. - اصفهان: دانشگاه اصفهان، ۱۳۸۵.
- نمایه سازی ماشینی / تالیف و ترجمه شهزاد نیکان. - ویراست ۲. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.

- آشنایی با تاریخ ادبیات جهان از کهنترین زمان تا امروز / مسعود گلزاری، حمیدرضا ناظمی راد. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- آشنایی با کتابخانه و اصول کتابداری / مولف نصرت ریاحی نیا. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۹.
- آموزش مهارت های سواد اطلاعاتی / نرگس خاکی، مرضیه سیامک، ویراستار علمی جیران خوانساری؛ ویراستار ادبی عبدالحسین طالعی. - تهران: نشر کتابدار؛ دانشگاه قم، ۱۳۸۹.
- آهنگ شعر فارسی: وزن، قافیه و ردیف / محمود فضیلت؛ ویراستار جلیل تجلیل. [ویراست ؟]. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی؛ کرمانشاه، ۱۳۸۸.
- اخلاق پژوهش و نگارش / به کوشش نرگس خاکی؛ ویراستار علمی و ادبی عبدالحسین طالعی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- افسانه های توسعه اقتصادهای ناکار آمد قرن بیست و یکم / اسوالدو د ریورا؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: اختران، ۱۳۸۷.
- الیاب فی مرآة الادب العربی و الفارسی / علی پیرانی شال. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)؛ دانشگاه تهران، مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها، ۱۳۸۷.
- العروض والقافیه / جواد سعدون زاده. - اهواز: دانشگاه شهید چمران، ۱۳۸۵.
- الفیای کاربردی مدیریت تغییر: چگونه با شناخت و غلبه بر موانع فکری کارکنان، تغییرات استراتژیک ضروری را در سازمان ها و شرکت ها ایجاد کنیم؟ / نوشته استوارت بلک، هال بی گریگرسون؛ ترجمه مرضیه کیفیادی؛ ویرایش مرضیه فخرایی. - تهران: آینده پژوه، ۱۳۹۰.
- المصطلحات المتداوله فی الصحافه العربیة / محمدرضا عزیزی پور. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۹۰.
- ایدئولوژی و روابط بین الملل در دنیای مدرن / آن کاسلز؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی، مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها، ۱۳۸۰.
- انمه علیهم السلام و علم اصول / احمد میرعمادی؛ تهیه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. پژوهشکده فقه و حقوق. - قم: موسسه بوستان کتاب (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۷.
- بررسی طنز در بوستان / محمدعلی علومی. - تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۸۷.
- برنامهریزی استراتژیک در سازمان های عمومی و غیرانتفاعی / جان ام. برایسون؛ ترجمه مهدی خادمی گزاشی، قربان برارنیا؛ ویرایش حامد عبداللهی، سحر نیکزاد. - تهران: آریانا، ۱۳۸۸.
- بهشت و قدرت: آمریکا و اروپا در نظام نوین جهانی / رابرت کان؛ ترجمه محمود عبدالله زاده. - تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۸۲.
- بیدل دهلوی / علی اکبر ولایتی. - تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۰.
- تاریخ ایران از ورود مسلمانان تا پایان طاهریان / حسین مفتخری، حسین زمانی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی ایران در دوره های افشاریه و زندیه / رضا شعبانی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- تاریخ خلیج فارس و ممالک همجوار / محمدباقر وثوقی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۸۹.
- تاریخ خوارزمشاهیان / الهیار خلعتبری، محبوبه شرفی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۸۰.
- تاریخ صدر اسلام (عصر نبوت) / غلامحسین زرگری نژاد. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- تاریخ نگاری در سده بیستم از عینیت علمی تا چالش پسمادرن / گنورگ ایگرس؛ ترجمه عبدالحسین آذرنگ. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۹.
- حاکمان همیشگی سرزمین آفتاب تابان: نقش و جایگاه حزب لیبرال دموکرات در صحنه سیاسی ژاپن / مهرداد جمالیان داربانی. - تهران: مهرداد جمالیان داربانی، ۱۳۸۶.
- حکمت و دیالکتیک: گفتارهایی در اندیشه و روش دکتر محمود احمدی نژاد رئیس جمهوری اسلامی ایران / مجتبی زارعی؛ با مقدمه حمید مولانا. - قم: مجنون، ۱۳۸۷.
- دستاورد اجرا: متصل ساختن استراتژی به عملیات برای دستیابی به مزیت رقابتی به همراه بررسی سیر تکاملی کارت امتیازی متوازن / رابرت کاپلان و دیوید نورتون؛ [مترجم] محمدرضا عاطفی. - تهران: تاب، ۱۳۹۰.
- دستور زبان ارمنی (برای فارسی زبانان) / محمد ملک محمدی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
- رساله در وحدت وجود / اثر محمدعلی مدرس مطلق؛ باحواشی و تعلیقات احمد شیخ الاسلام روحانی. - آبادان: نشر پرسش، ۱۳۷۹.
- روابط و مناسبات بین فردی در اجتماع از دیدگاه قرآن / اشرف بروجردی. - تهران: کویر، ۱۳۹۰.
- روشهای سالیانی در باستان شناسی / فرانتس بحرالمولمی شاپورآبادی. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۹۰.

- نمایه‌سازی و چکیده نویسی کار برده‌ها، پیشرفت‌ها، تنگناها، راهکارها: مجموعه مقالات یازدهمین همایش سراسری انجمن علمی دانشجویی کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه الزهراء (س) ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت ۸۹، به کوشش رویا برادر، زهره احمدی‌فرد. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- **End Note X.۵.۰.۱**: راهنمای استفاده / نویسندگان سپیده‌علی بیگ، محمدرضا علی‌بیگ. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- آشنایی با حقوق خانواده / تألیف محمدرضا انصافداران. - تهران: جاودانه، ۱۳۸۸.
- آشنایی با مبانی آرای ای (توصیف و دسترسی منبع) / کریس البور؛ مترجم عباس گیلوری. - تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
- آیین قضاوت مدنی در محاکم ایران / علی مهاجری. - تهران: فکرسازان، ۱۳۸۹.
- ابوالقاسم قائم‌مقام فراهانی / علی‌اکبر ولایتی. - تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۰.
- ابوسعید سجزی / علی‌اکبر ولایتی. - تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۰.
- احکام روابط زن و مرد و مسائل اجتماعی آنان مطابق با فتاوی مراجع تقلید حضرات آیات عظام امام خمینی، گلپایگانی... / تهیه و تنظیم مسعود معصومی. - [ویرایش هفتم]. - قم: موسسه بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۹.
- ادونیس در عرصه شعر و نقد معاصر عرب / تألیف عباس عرب. - مشهد: دانشگاه فردوسی (مشهد)، ۱۳۸۳.
- ارزش میراث صوفیه / تألیف عبدالحسین زرین‌کوب. - [ویرایش ۲]. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۹.
- ارزیابی نیازهای اطلاعاتی: ابزارها، فنون و مفاهیم در عصر اینترنت / مولف دیوید نیکلاس؛ مترجم نورالله نصراللهی؛ ویراستار محمدجواد هاشم‌زاده. - ویرایش دوم. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- از اطلاعات تا دانش: چالش‌ها و هیفات‌ها / رحمت‌الله تاحی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- اسناد خرم‌آباد: عریضه‌ها، انتخابات، گوناگون / تدوین فرید قاسمی. - تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.
- اصلاحات / سارا فلاورز؛ ترجمه رضا یاسایی. - تهران: ققنوس، ۱۳۸۸.
- اصول ایفای عهد و نگاهداری از مواد کتابخانه‌ای (مراقبت و رفتار با مواد کتابخانه‌ای) / با تدوین و ویرایش ادوارد پ. ادوکو؛ مترجم حبیب‌الله عظیمی. - تهران: نشر کتابدار؛ سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.
- التوسل الی التوسل / انشاء و تألیف بهاء‌الدین محمدبن مویذ بغدادی؛ مقدمه و تصحیح احمد بهمنیار. - تهران: اساطیر، ۱۳۸۵.
- ایران در اوایل عهد ایلخانان / نوشته جورج لین؛ ترجمه ابوالفضل رضوی. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۰.
- ایران و سازمانهای بین‌المللی در ابتدای هزاره سوم / تدوین علی طباطبایی. - تهران: مجمع تشخیص مصلحت نظام، مرکز تحقیقات استراتژیک، پژوهشکده تحقیقات استراتژیک، گروه پژوهشی مطالعات بین‌الملل، ۱۳۸۶.
- بر خورد تمدن‌ها: سر‌نوشت حتمی یا ننگ بشری...؟ / حسن الباش؛ ترجمه محمدتقی علوی، جلیل محمدی. - تبریز: دانشگاه تبریز، ۱۳۸۹.
- بررسی و تبیین فلسفی و قرآنی ارتباط کلامی خدا و پیامبر / حیدر باقری‌اصل. - تبریز: دانشگاه تبریز، ۱۳۸۹.
- تاریخ برده‌داری / نورمن‌ال. ماخت، مری‌هال؛ ترجمه سهیل سمی. - تهران: ققنوس، ۱۳۸۷.
- تاریخ تمدن اسلام / تألیف جرجی زیدان؛ ترجمه و نگارش علی جواهرکلام. - [ویرایش ۲]. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۹.
- تاریخ صوفیه / نسیم خلیلی. - تهران: ققنوس، ۱۳۸۷.
- تکلمة الذریعة الی تصانیف الشیعة / محمدعلی الروضاتی؛ اعداد محمد برکت. - تهران: مکتبه و متحف مرکز وثائق مجلس شورای اسلامی، ۱۴۳۲ ق. - = ۲۰۱۱ م. - = ۱۳۹۰.
- تنهایی: داستان‌هایی کوتاه از برتراند راسل، فرانسیس کافکا، ولادیمیر کارولنکو، واسیلی شوکشین، فرد ارکهارت و لوهوسون / گردآوری و ترجمه مجید مدنی. - تهران: پایان، ۱۳۹۰.
- جنگ سرد / بریتا بچورنلوند؛ ترجمه مهدی حقیقت‌خواه. - تهران: ققنوس، ۱۳۸۹.
- چکیده مقالات همایش بین‌المللی علوم انسانی در ایران. - تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۳۸۹.
- چکیده مقالات همایش نقش علوم انسانی در توسعه ملی. - تهران: معاونت پژوهشی دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۸۸.
- خرید انتلافی منابع علمی / نویسندگان محمدرضا علی‌بیگ، منصوره دمرچی‌لو. - تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
- خلاصه گزارش‌های جمع‌آوری شده در خصوص طرح‌های تحول در حوزه‌های علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر بر اساس نگرش اسلامی - ایرانی / تهیه و تنظیم: دبیرخانه کمیسیون تخصصی علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر؛ شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (شورای عالی عتف) حمیدرضا آیت‌اللهی. - تهران: دبیرخانه کمیسیون تخصصی علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر، ۱۳۹۰.
- خلاصه مقالات سمینار بین‌المللی زن در ادوار مختلف تاریخ ایران. - تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۸۱.
- خلاصه مقالات: همایش بین‌المللی فلسفه اسلامی و چالش‌های جهان امروز / دبیر علمی همایش غلامرضا اعوانی. - تهران: موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، ۱۳۸۸.
- داستان‌های تفسیر کشف‌الاسرار / تألیف رشیدالدین ابوالفضل مبیذی؛ گردآورنده مهدی شمس‌الدین. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۸.
- دیوان کمال غیاث شیرازی (سراپنده سده ۸ - ۹ قمری) / تحقیق و تصحیح محسن کیانی، احمد بهشتی. - تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.
- رازهای خلق یک شاهکار ادبی: تحقیقی در نشر فارسی - تحلیلی از سفرنامه ناصر خسرو / محمدی (بنه‌ی گزی

- گناره‌ای. - مشهد: دانشگاه فردوسی (مشهد)، ۱۳۸۰.
- راهنمای نمودار شاهنامه فردوسی هم‌دوره‌ای کسان در دوره پیشدادیان و کیانیان / پژوهش و نگارش فرانک دوللو. - تهران: آرتامیس، ۱۳۸۸.
- رنج‌ترانه‌ها: مجموعه سروده‌های شادروان ابراهیم منصفی (رامی) / ابراهیم منصفی (رامی)، گردآورنده حسن کریمی. - تهران: نشر هفت رنگ، ۱۳۷۸.
- روانشناسی تربیتی / نویسنده جان‌دیلوی ستروک؛ مترجم مرتضی امیدیان. - یزد: دانشگاه یزد، ۱۳۸۵.
- روش‌های پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی / نوشته کریشان کومار؛ ترجمه فاطمه رها دوست، با همکاری فریبرز خسروی؛ مقدمه عباس حرّی. - تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.
- سامانیان و غزنویان / محمدرضا ناجی. - تهران: ققنوس، ۱۳۸۷.
- سرگذشت کتابخانه‌ها در ایران / نوشته مرتضی محمدنیاسامکوش با همکاری حسن اشرفی ریزی، حسین محمدی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- سلجوقنامه / تألیف ظهیرالدین نیشابوری؛ به انضمام ذیل سلجوقنامه ابو حامد محمدبن ابراهیم؛ تصحیح میرزا اسماعیل افشار حمیدالملک، محمد رضضانی. - تهران: اساطیر، ۱۳۹۰.
- سلوکیان و اشکانیان / نادر میرسعیدی. - تهران: ققنوس، ۱۳۸۷.
- سیستم‌های اطلاعاتی / نویسنده عاصفه عاصمی، عادلہ عاصمی؛ ویراست حمید محسنی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- صحیفه سجادیه / [امام‌علی بن‌الحسین علیه‌السلام]؛ به خط عبدالغفار اصفهانی؛ کتابت ترجمه فارسی به خط عبدالحسین بن محمد اصفهانی؛ با موزه علی‌فاضلی. - تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.
- عقبتہ الکتبہ: مجموعه مراسلات دیوان سلطان سنجر / بقلم علی‌بن‌احمدمنتخب‌الدین‌بدیع؛ بتصحیح و اهتمام محمد قزوينی، عباس اقبال‌آشتیانی. - تهران: اساطیر، ۱۳۸۴.
- عطارد دانش: (جشن‌نامه استاد عزیزالله عطاردی) / به کوشش و ویرایش عبدالحسین طالعی؛ برگزاکرکننده سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران. - تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.
- فرهنگ ریشه‌شناختی واژه‌ها و کوتاه‌نوشته‌های دخیل اروپایی و آمریکایی در فارسی / تألیف رضا زمردیان. - مشهد: دانشگاه فردوسی (مشهد)، ۱۳۸۴.
- فرهنگ قافیه در زبان فارسی / تألیف تقی وحیدیان کامیار. - مشهد: دانشگاه فردوسی (مشهد)، ۱۳۸۱.
- فهرست‌نویسی: اصول و روشها / تألیف رحمت‌الله فلاحی، مهدی طاهری. - ویرایش ۴. - تهران: کتابدار، ۱۳۸۷.
- قرآن، ادب و هنر / گردآوری محسن عباس‌نژاد؛ همکاران پژوهشی حمید فغفورمغربی... [و دیگران]؛ تهیه شده در مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه تخصصی قرآن و علوم روز (وابسته به بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه). - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۵.
- قرآن و حقوق / گردآوری محسن عباس‌نژاد؛ همکار پژوهشی حمید فغفورمغربی... [و دیگران]؛ تهیه شده در مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه تخصصی قرآن و علوم روز (وابسته به بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه)؛ همکاران اجرایی محمد مروج، محمد مجتبی‌فر، الهام نعمتی. - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۵، ۱۳۹۰.
- قوانین، مقررات و منشور حقوق زنان / تدوین فاطمه افترنگ. - تهران: فکرسازان، ۱۳۸۸.
- کاربرد آمار در پژوهش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی با استفاده از نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس / نویسنده علیرضا هویدا؛ ویرایش ادبی زرینا بهزادی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۷.
- کلیمیان و ارمانه در اسناد مجلس شورای ملی (دوره‌های دوم تا پنجم) / به کوشش منیر قادری، حبیب‌الله اسماعیلی. - تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.
- کنجینه اسلام / فیلیپ بامبرو؛ مترجمان مسعود گلزاری، مهرداد وزیرپور کشمیری. - نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- مآخذشناسی کتابهای چاپ سنگی و سربی / علی بوذری، محمد آزدی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- مبانی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی. - تهران: مجمع تشخیص مصلحت نظام، پژوهشکده تحقیقات استراتژیک، ۱۳۸۷.
- مبانی فیلمنامه‌نویسی: راهنمای گام به گام از فکر تا فیلمنامه، جدیدترین نسخه (به روز شده، با اضافات و تغییرات اساسی) / نویسنده سید فیلد؛ مترجم سیدجلیل شاهره لنگرودی؛ [برای] مدرسه کارگاهی فیلمنامه‌نویسی. - تهران: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۰.
- مبانی و اصول علم اقتصاد: کلیاتی از اقتصاد برای همه / بدالله دادگر، تیمور رحمانی؛ تهیه موسسه آموزش عالی باقرالعلوم علیه‌السلام. - قم: موسسه بوستان کتاب؛ مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰.
- مداخله بشر دوستانه؛ از تئوری تا عمل. - تهران: مجمع تشخیص مصلحت نظام، مرکز تحقیقات استراتژیک، معاونت پژوهشهای روابط بین‌الملل، ۱۳۸۶.
- مدیریت اسناد الکترونیکی: مجموعه مقاله‌های نخستین همایش ملی آرشیبوی ایران (آرشیبوی همه) / به کوشش غلامرضا عزیززی. - تهران: نشر کتابدار؛ سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.
- مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی / رابرت‌دی. استوارت، باربارایی. - موران: ترجمه زهیر حیاتی، فاطمه جمشیدی قهقرخی. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- مرجع شناسی عمومی و تخصصی / به کوشش حمید محسنی؛ ترجمه همراه با افزودن‌های فارسی از آیدین آذری، محسن عزیززی و حمید محسنی. - تهران: کتابدار، ۱۳۹۰.
- نرم‌افزارهای کد منبع باز کتابداری و اطلاع‌رسانی / علی‌اصغر شریفی‌نیا، فرشته سپهر. - تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۰.
- نشانه مولف فارسی جدول سه رقمی مبتنی بر کاتر-سن‌برن / تنظیم امیرمسعود نیکبخت‌جم؛ با مقدمه و ویراستاری پوری سلطانی. - ویراست ۳. - تهران: کتابدار؛ سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.

کتاب‌هایی که بر می‌گردند

- در پی درخواست کتابخانه مرکزی برای بازپس گرداندن کتابهای که در اختیار اعضا بود و با توجه به مساعدت‌های ریاست پژوهشگاه، نزدیک به هزار عنوان و در قالب بیش از دو هزار جلد کتاب تا پایان سال ۱۳۹۰ به کتابخانه بازگشت داده شد. سرپرست کتابخانه مرکزی با اعلام این خبر اظهار امیدواری کرد شاهد همکاری‌های بیشتر اعضا در بازپس دادن کتاب‌ها و به‌ویژه در زمان مقرر آن باشیم. بدیهی است کتابداران کتابخانه مرکزی برای در اختیار قرار دادن هر چه سریعتر منابع درخواستی اعضا تمام تلاش خود را به کار خواهند بست. قابل ذکر است که در سال گذشته ۶۹۱۱ عنوان کتاب به صورت امانت مدت دار و بیش از ۵۰۰۰ عنوان کتاب به صورت امانت کوتاه مدت در اختیار اعضای پژوهشگاه قرار گرفته است.

به همت دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی پژوهشگاه انجام شد

امضاء چندین تفاهم‌نامه همکاری

همکاران گرامی

جناب آقای صابر
جناب آقای نوروزی
سرکار خانم نصیر
سرکار خانم امرایی

مصیّب وارد راه به شما و خانواده محترم تان تسلیت عرض می‌کنیم. برای درگذشتگان امید عفو و برای بازماندگان آرزوی سلامتی داریم. ما را هم در غم خود شریک بدانید.

از طرف کلیه همکاران شما در پژوهشگاه

انتصابات

● دکتر آیت‌اللهی با صدور حکمی دکتر محمد علی لسانی فشارکی را به سمت مسئول راه اندازی گروه مطالعات قرآنی منصوب کرد. دکتر لسانی فارغ‌التحصیل از دانشکده الهیات دانشگاه تهران در رشته علوم قرآن و حدیث است و بیش از ۲۰ سال سابقه در تدریس علوم قرآنی و ادبیات عرب دارد.

● دکتر آیت‌اللهی با صدور حکمی دکتر فیروز اصلانی را به سمت سرپرست پژوهشکده مطالعات تطبیقی منصوب کرد. بهرنگ ذوالفقاری با صدور حکمی از سوی دکتر آیت‌اللهی بعنوان مشاور جوان رئیس پژوهشگاه انتخاب شد.

● دکتر باقری مدیر امور اداری پژوهشگاه، مرتضی اخباری را به سمت مسئول دبیرخانه مرکزی پژوهشگاه منصوب کرد.

تقدیر

دکتر علی اکبر ولایتی دبیر کل مجمع جهانی بیداری اسلامی به صدور نامه‌ای به دکتر آیت‌اللهی، با اشاره به حضور و شعر خوانی دکتر قیس آل قیس در کنگره بین‌المللی شعر عربی و بیداری اسلامی از وی تقدیر و تشکر کرد.

بازدید هیئت رئیسه از بخش‌های مختلف پژوهشگاه

در بازدید هیئت رئیسه پژوهشگاه از پژوهشکده مطالعات تطبیقی اقتصاد، دکتر علم‌الهدی گزارشی در خصوص فعالیت‌های انجام شده و در دست اجرای ارائه کرد که برگزاری ۸ سخنرانی در تابستان سال ۱۳۹۰ و ۳ سخنرانی تا قبل از پایان سال ۱۳۹۰ بخشی از آن بود. تدوین برنامه‌های سخنرانی‌ها و کارگاه‌ها، تنظیم برنامه کلی ۱۳ عنوان کارگاه آموزشی پژوهشکده اقتصاد، تلاش برای تبلیغات مناسب برای سخنرانی‌ها و تشکیل پاتوق اقتصادی با حضور شخصیت‌های برتر رشته اقتصاد، استفاده از استادان برجسته اقتصاد برای ایجاد تحول در آموزش در این پژوهشکده، انجام مکاتبات و رایزنی‌های لازم در خصوص کسب درجه علمی ترویجی برای مجله را از طریق وزارت ارشاد، تهیه برنامه‌های سال آینده پژوهشکده اقتصاد برنامه‌های سال آینده خود، اعم از سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و بررسی مجدد موضوع ساختار پژوهشگاه در پژوهشکده اقتصاد بخشی از مصوبات این جلسه بودند.

اعضای هیئت رئیسه همچنین از گروه امنیت اجتماعی نیز بازدید کردند. ارائه برنامه‌های سال آینده گروه، برنامه ریزی برای جذب عضو هیئت علمی، با توجه به ساختار جدید پژوهشگاه، در گروه امنیت اجتماعی و تشکیل کارگاه‌های پژوهشی اختصاصی برای مراکز چون وزارت کشور، وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی و ... هم مهم‌ترین مصوبات این جلسه بودند.

بازدید هیئت رئیسه پژوهشگاه از پژوهشکده ادبیات هم همراه با مصوباتی بود. بر این اساس مقرر شد پژوهشکده ادبیات برنامه‌های سال آینده خود را بر اساس فرم‌های ارائه شده از سوی معاونت پژوهشی تکمیل و هر چه سریعتر ارائه نماید. دکتر آیت‌اللهی نیز بر برنامه‌ریزی فعالیت‌های پژوهشکده بر اساس نیازهای کشور و دعوت از افراد، سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف با توجه به اسناد بالادستی کشور جهت اخذ نظرات و ایده‌های ذهنی آنان تأکید کرد. تشکیل جلسات اعضای پژوهشکده ادبیات به صورت ماهانه و نیز تشکیل و برگزاری جلسات سخنرانی - درس‌گفتارها و کارگاه‌ها و ایجاد دوره‌هایی چون تصحیح نسخ خطی، ویراستاری، دست‌نویسی، حافظ‌شناسی و ... از دیگر موارد مورد تأکید ریاست پژوهشگاه بود. همچنین مقرر شد پژوهشکده ادبیات سیاهه سخنرانی‌ها، درس‌گفتارها و کارگاه‌هایی که قرار است در سال ۱۳۹۱ انجام شود ارائه نمایند.

درس‌گفتارهای منطق و روش‌شناسی

برگزاری درس‌گفتارهای منطق و روش‌شناسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و باهدف تربیت محقق در حوزه منطق جدید و روش‌شناسی ادامه دارد.

پژوهشکده حکمت معاصر از پاییز گذشته برگزاری دور اول این درس‌گفتارها را جهت آموزش دانشجویانی که به تحقیق حرفه‌ای در حوزه منطق و روش‌شناسی علاقمند هستند، آغاز کرده است. دکتر لطف‌الله نبوی منطق‌دان شناخته شده ایرانی، استادیار نمونه فلسفه و دانشیار گروه فلسفه دانشگاه تربیت مدرس و مولف ۹ کتاب، مقاله و ابداعات علمی در زمینه فلسفه و منطق است. او همچنین ضمن تمرکز بر مطالعه تطبیقی منطق بویژه منطق جدید و میراث منطق اسلامی، علاوه بر سهروردی کارهای تطبیقی دیگری در آرای ابن سینا و خواجه نصیر هم انجام داده است.

۲۸ نفر از دانشجویان در رشته فلسفه و منطق و سایر علاقمندان به مباحث منطق و روش‌شناسی در این دوره حضور دارند. در پایان این دوره از دانشجویان آزمونی به عمل خواهد آمد و قبول شدگان می‌توانند در مرحله بعدی دوره شرکت نمایند.

دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی پژوهشگاه همکاری دیگر بخش‌ها توانسته است قرارداد های همکاری و تفاهم‌نامه‌های متعددی با مراکز علمی و اجرایی کشور نهایی کرده و به امضاء برساند. بر اساس اعلام دکتر عبد الله قنبر لو سرپرست دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی اخیراً تفاهم‌نامه همکاری بین پژوهشگاه و نیروی انتظامی امضاء شده است.

این تفاهم‌نامه در چارچوب اصل ضرورت توسعه همکاری علمی بین مراکز مختلف آموزشی، پژوهشی و اجرایی جهت بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های متقابل به خصوص به منظور ارتقای جایگاه و کارآمدی رشته‌های علوم انسانی در حوزه نظم و امنیت و به مدت سه سال امضاء شده است.

همکاری و مشارکت در زمینه طراحی و اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک از طریق تبادل امکانات و تسهیلات، برگزاری سخنرانی‌ها، میزگردها، گردهمایی‌های علمی و دیگر فعالیت‌های علمی، برنامه‌ریزی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی در موضوعات موردعلاقه طرفین، تبادل اطلاعات علمی و فراهم نمودن امکان دسترسی آسان به منابع علمی شامل کتب، نشریات و سایر مدارک علمی، همکاری در زمینه برنامه‌ریزی، تألیف و ترجمه متون رشته‌های علوم انسانی در حوزه مسایل امنیتی، انتشار نشریات و ویژه‌نامه‌های علمی، فراهم کردن زمینه بهره‌برداری از ظرفیت‌های هیات علمی دو طرف در زمینه مسائل آموزشی و پژوهشی، همکاری برای بهبود سیستم‌های مدیریت آکادمیک و دیگر همکاری‌های دانشگاهی - آموزشی، پژوهشی و اجرایی که در طرف روی آن‌ها توافق کنند موضوعات اصلی این تفاهم‌نامه اعلام شده‌اند.

برای پیگیری موثرتر اهداف تفاهم‌نامه، شورایی متشکل از مسئولان و کارشناسان دو طرف تشکیل خواهد شد که این شورا به صورت دوره‌ای جلسه خواهد داشت و تصمیم‌گیری خواهد کرد. طرفین می‌توانند برای هر یک از زمینه‌ها و موضوعات خاصی که طبق تفاهم‌نامه قرار است دو موسسه به صورت فعالیت مشترک به اجرا در آورند، قراردادی مستقل تنظیم، امضاء و مبادله کنند. تعهدات اجرایی و مالی هر یک از دو مرکز در موضوعات و برنامه‌های همکاری مشترک طرفین بر اساس توافقات انجام شده در کارگروه اجرایی و تصویب مسئولان ذیربط در دو مرکز پیگیری خواهد شد. معاونت اجتماعی ناجا همچنین آمادگی کامل خود را در زمینه انجام فعالیت علمی و پژوهشی در حوزه‌های نیازسنجی مطالعات اجتماعی، مفهوم‌شناسی، شناخت جامعه، رسانه و امنیت جامعه و احساس امنیت در جامعه را با همکاری پژوهشگاه اعلام کرده است.

«کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی» و «مدرسه اسلامی هنر»، «موزه ملی ایران»، «سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا»، «کتابخانه و موزه ملی ملک»، «دانشگاه ادیان و مذاهب»، «آرشیو ملی هند» و «فرهنگستان زبان و ادب فارسی» نیز از دیگر مراکز هستند که در پاییز زمستان سال گذشته همکاری با آنها در قالب امضای تفاهم‌نامه‌های نهایی شده و به امضای نمایندگان دو طرف رسیده است.